

ORZECZENIE
KOMISJI PRAWA AUTORSKIEGO

z dnia 10 lipca 2013 r.

Zespół Orzekający Komisji Prawa Autorskiego w składzie:

Przewodniczący: Rafał M. Sarbiński
Arbitrzy: Andrzej Kaczorowski
Grzegorz Rybicki
Marek Bukowski
Andrzej Podszewalów

po rozpoznaniu w dniu: 28 maja 2013 r., 3 lipca 2013 r. oraz 10 lipca 2013 r. na rozprawie w Warszawie

- I. sprawy z łącznego wniosku organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie, tj. wniosku:
1. Stowarzyszenia Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno - Muzycznych SAWP o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie,
 2. Związku Artystów Scen Polskich o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie,
 3. Stowarzyszenia Autorów „ZAiKS” o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie,
 4. Stowarzyszenia Twórców Ludowych o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie,
 5. Związku Producentów Audio-Video o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie,
 6. Stowarzyszenia Filmowców Polskich o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie,
 7. Związku Artystów Wykonawców STOART o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie,
 8. Stowarzyszenia Aktorów Filmowych i Telewizyjnych o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie,

18

w zakresie złożonej przez w/w organizacje wspólnej tabeli,

przy udziale:

1. Stowarzyszenia Wydawców REPROPOL,
2. Izby Wydawców Prasy,
3. Stowarzyszenia Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych „KOPIPOL”,
4. Stowarzyszenia Dystrybutorów Filmowych,
5. Stowarzyszenia Organizatorów Imprez Artystyczno - Rozrywkowych i Sportowych,
6. Związku Pracodawców Prywatnych Mediów,
7. Izby Gospodarczej Hotelarstwa Polskiego,

orzeka:

1. zatwierdzić wspólną tabelę wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie złożoną przez następujące organizacje zbiorowego zarządzania: Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno - Muzycznych SAWP, Związek Artystów Scen Polskich, Stowarzyszenie Autorów „ZAiKS”, Stowarzyszenie Twórców Ludowych, Związek Producentów Audio-Video, Stowarzyszenie Filmowców Polskich, Związek Artystów Wykonawców STOART, Stowarzyszenie Aktorów Filmowych i Telewizyjnych z zastrzeżeniem pkt. 2;
2. odmówić zatwierdzenia wspólnej tabeli wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie złożonej przez następujące organizacje zbiorowego zarządzania: Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno - Muzycznych SAWP, Związek Artystów Scen Polskich, Stowarzyszenie Autorów „ZAiKS”, Stowarzyszenie Twórców Ludowych, Związek Producentów Audio-Video, Stowarzyszenie Filmowców Polskich, Związek Artystów Wykonawców STOART, Stowarzyszenie Aktorów Filmowych i Telewizyjnych we wskazanych poniżej częściach i w zakresie w jakim odmówił zatwierdzenia, przedstawia poniższe propozycje zmian:
 - 2.1. w zakresie Postanowień Ogólnych II. Postanowienia Ogólne pkt. 3 – odmówić zatwierdzenia niższej o 10 % stawki wynagrodzeń dla podmiotów prowadzących działalność kulturalną oraz instytucji oświatowych, korzystających z utworów i przedmiotów praw pokrewnych w zakresie prowadzonej przez nie działalności statutowej tj. podmiotów wskazanych w art. 110^{1/3} ust. 5 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r., przedstawiając propozycję zmiany tabeli w w/w zakresie, iż ww. stawki ulegają obniżeniu o 35 %;
 - 2.2. w zakresie Postanowień Ogólnych II. Postanowienia Ogólne pkt. 4 – odmówić zatwierdzenia postanowienia, iż pierwsza waloryzacja nastąpi do dnia 15 lutego 2013 r., przedstawiając propozycję zmiany tabeli w w/w zakresie, iż pierwsza waloryzacja nastąpi do dnia 15 lutego 2014 r.;

2.3. w zakresie Postanowień Ogólnych III. Definicje pkt. 4 i 5 - odmówić zatwierdzenia następujących definicji:

2.3.1. „sezon turystyczny”, przedstawiając następującą propozycję definicji tego pojęcia: sezon turystyczny - okres przerw świątecznych, ferii zimowych i ferii letnich ustalany corocznie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;

2.3.2. „miejscowość atrakcyjna turystycznie”, przedstawiając następującą propozycję definicji tego pojęcia: miejscowość atrakcyjna turystycznie — miejscowość, której zespół cech przyrodniczych lub pozaprzyrodniczych, stanowi o zainteresowaniu ze strony turystów i która w sezonie turystycznym stanowi cel ruchu turystycznego, ze względu na walory wypoczynkowe, lub osobliwości przyrodnicze, elementy kultury materialnej i duchowej, lub specjalistyczne tj. umożliwiające uprawianie: wędkarstwa, myślistwa, jeździectwa, kajakarstwa, itp. jak też ze względu na zagospodarowanie turystyczne i dostępność komunikacyjną, o liczbie mieszkańców nieprzekraczającej 50.000;

2.4. w zakresie Postanowień Ogólnych VII. Postanowienia Szczególne – odmówić zatwierdzenia postanowienia, iż wobec obiektów handlowych i gastronomicznych czynnych do 15 dni w miesiącu, stawka wynagrodzeń wynosi 75% stawki ustalonej w poszczególnych częściach tabeli dla danego rodzaju obiektu, przedstawiając propozycję zmiany tabeli w w/w zakresie, iż wobec obiektów handlowych i gastronomicznych czynnych do 15 dni w miesiącu, stawka wynagrodzeń wynosi 50% stawki ustalonej w poszczególnych częściach tabeli dla danego rodzaju obiektu;

2.5. w części I HANDEL GRUPA „A” oraz GRUPA „C” odmówić zatwierdzenia w zakresie oznaczenia progów powierzchni nagłaśnianej określonych:

2.5.1. w grupie „A” w następujący sposób: „od 21 do 50 m²”, przedstawiając propozycję zmian w tabeli w w/w zakresie w ten sposób, że powyższy próg powierzchni nagłaśnianej określa „powyżej 20 do 50 m²”;

2.5.2. w grupie „A” w następujący sposób: „od 51 do 100 m²”, przedstawiając propozycję zmian w tabeli w w/w zakresie w ten sposób, że powyższy próg powierzchni nagłaśnianej określa „powyżej 50 do 100 m²”;

2.5.3. grupie „A” w następujący sposób: „od 101 do 500 m²”, przedstawiając propozycję zmian w tabeli w w/w zakresie w ten sposób, że powyższy próg powierzchni nagłaśnianej określa „powyżej 100 do 500 m²”;

2.5.4. grupie „A” w następujący sposób: „od 501 do 2500 m²”, przedstawiając propozycję zmian w tabeli w w/w zakresie w ten sposób, że powyższy próg powierzchni nagłaśnianej określa „powyżej 500 do 2500 m²”;

2.5.5. w grupie „A” w następujący sposób: „od 3001 do 5000 m²”, przedstawiając propozycję zmian w tabeli w w/w zakresie w ten sposób, że

powyższy próg powierzchni nagłaśnianej określa „powyżej 3000 do 5000 m²”;

2.5.6. w grupie „A” w następujący sposób: „od 5001 do 10000 m²”, przedstawiając propozycję zmian w tabeli w w/w zakresie w ten sposób, że powyższy próg powierzchni nagłaśnianej określa „powyżej 5000 do 10000 m²”;

2.5.7. w grupie „C” w następujący sposób: „od 101 do 500 m²”, przedstawiając propozycję zmian w tabeli w w/w zakresie w ten sposób, że powyższy próg powierzchni nagłaśnianej określa „powyżej 100 do 500 m²”;

2.5.8. w grupie „C” w następujący sposób: „od 501 do 1000 m²”, przedstawiając propozycję zmian w tabeli w w/w zakresie w ten sposób, że powyższy próg powierzchni nagłaśnianej określa „powyżej 500 do 1000 m²”;

2.5.9. grupie „C” w następujący sposób: „od 1000 do 9999 m²”, przedstawiając propozycję zmian w tabeli w w/w zakresie w ten sposób, że powyższy próg powierzchni nagłaśnianej określa „powyżej 1000 do 10000 m²”;

3. wnioskodawcy i uczestnicy ponoszą koszty we własnym zakresie;

II. sprawy z wniosku Stowarzyszenia Autorów i Wydawców „Polska Książka” o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzania,

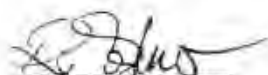
przy udziale:

1. Stowarzyszenia Autorów „ZAIKS”,
2. Związku Producentów Audio-Video,
3. Stowarzyszenia Wydawców REPROPOL,
4. Izby Wydawców Prasy,
5. Stowarzyszenia Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych „KOPIPOL”,
6. Stowarzyszenia Dystrybutorów Filmowych,
7. Stowarzyszenia Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno - Muzycznych SAWP,
8. Stowarzyszenia Organizatorów Imprez Artystyczno - Rozrywkowych i Sportowych,
9. Związku Artystów Scen Polskich,
10. Związku Pracodawców Prywatnych Mediów,
11. Izby Gospodarczej Hotelarstwa Polskiego,
12. Stowarzyszenia Filmowców Polskich,

orzeka:

1. oddalić wniosek Stowarzyszenia Autorów i Wydawców „Polska Książka” o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzania;

2. wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty we własnym zakresie

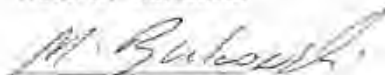
Rafał M. Sarbiński

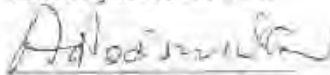
Andrzej Kaczorowski

Grzegorz Rybicki

Marek Bukowski

Andrzej Podrzywałow

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 20 grudnia 2012 r. następujące organizacje zbiorowego zarządzania (dalej również „OZZPA”): Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno - Muzycznych SAWP (dalej: „SAWP”), Związek Artystów Scen Polskich (dalej: „ZASP”), Stowarzyszenie Autorów „ZAiKS” (dalej: „ZAiKS”), Stowarzyszenie Twórców Ludowych (dalej: „STL”), Związek Producentów Audio-Video (dalej: „ZPAV”), Stowarzyszenie Filmowców Polskich (dalej: „SFP”), Związek Artystów Wykonawców STOART (dalej: „STOART”), Stowarzyszenie Aktorów Filmowych i Telewizyjnych (dalej: „SAFT”) wniosły o zatwierdzenie wspólnej tabeli stawek wynagrodzeń za korzystanie z utworów i przedmiotów praw pokrewnych na polu eksploatacji: odtwarzanie.

Wnioskiem z dnia 27 grudnia 2012 r. Stowarzyszenie Autorów i Wydawców „Polska Książka” (dalej: „Polska Książka”) wniosło o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń w odniesieniu do utworów literackich, naukowych, publicystycznych oraz encyklopedycznych, w zakresie w jakim te prawa służą wydawcom, na następujących polach eksploatacji: (i) nadawanie, (ii) publiczne udostępnianie utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, (iii) reemitowanie utworów oraz (iv) odtwarzanie utworów.

Zarządzeniem Zastępcy Przewodniczącego Komisji Prawa Autorskiego z dnia 12 lutego 2013 r. wniosek Polskiej Książki w części dotyczącej pola eksploatacji „odtworzenie” został wyłączony do odrębnego postępowania i przekazany do rozpoznania zespołowi orzekającemu Komisji Prawa Autorskiego (dalej: „ZOKPA”) w ramach postępowania z wniosku SAWP, ZASP, ZAiKS, STL, ZPAV, SFP, STOART, SAFT o zatwierdzenie wspólnej tabeli wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie prowadzonego pod sygnaturą DWIM.PZ-006/1-5/12.

Zgodnie z art. 110¹² ust. 8 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 j.t.) (dalej: „u.p.a.” lub „PrAut”) Przewodniczący ZOKPA w dniu 28 lutego 2013 r. zamieścił w Rzeczypospolitej, Dzienniku Gazeta Prawna oraz Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego ogłoszenie o wszczęciu postępowania w sprawach z wniosków następujących organizacji zbiorowego zarządzania: SAWP, ZASP, ZAiKS, STL, ZPAV, SFP, STOART, SAFT oraz Polskiej Książki o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie, połączonych do wspólnego rozpoznania. Przewodniczący wezwał zainteresowane podmioty, o których mowa w art. 110¹² ust. 6 pkt 2 i 3 u.p.a., do składania wniosków o udział w niniejszym postępowaniu, wyznaczając im czternastodniowy termin od dnia opublikowania ogłoszenia.

Z wnioskiem o dopuszczenie do udziału w niniejszym postępowaniu wystąpiły następujące organizacje: ZAiKS, ZPAV, Stowarzyszenie Wydawców REPROPOL (dalej: „REPROPOL”), Izba Wydawców Prasy (dalej: „IWP”), Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dziel Naukowych i Technicznych „KOPIPOL” (dalej: „KOPIPOL”), Stowarzyszenie Dystrybutorów Filmowych (dalej: „SDF”), SAWP, Stowarzyszenie Organizatorów Imprez Artystyczno - Rozrywkowych i Sportowych (dalej:

„SOIARS”), ZASP, Związek Pracodawców Prywatnych Mediów (dalej: „ZPPM”), Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego (dalej: „IGHP”) oraz SFP.

Postanowieniem ZOKPA z dnia 22 kwietnia 2013 r. do udziału w niniejszym postępowaniu zostały dopuszczone następujące organizacje ZAiKS, ZPAV, REPROPOL, IWP, KOPIPOL, SDF, SAWP, SOIARS, ZASP, ZPPM. Postanowieniem ZOKPA z dnia 8 maja 2013 r. do udziału w niniejszym postępowaniu zostały dopuszczone IGHP oraz SFP.

Następnie ZAiKS, ZPAV, SAWP, ZASP oraz SFP zostały zobowiązane do zajęcia na piśmie merytorycznego stanowiska odnośnie do wniosku Polskiej Książki o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie oraz powołania wszelkich twierdzeń, zarzutów i dowodów pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku dalszego postępowania - w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia; REPROPOL oraz KOPIPOL zostały zobowiązane do zajęcia na piśmie merytorycznego stanowiska odnośnie do wniosków o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń organizacji zbiorowego zarządzania oraz powołania wszelkich twierdzeń, zarzutów i dowodów pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku dalszego postępowania - w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia.

IWP, SDF, SOIARS, ZPPM oraz IGHP zostały zobowiązane do zajęcia na piśmie merytorycznego stanowiska odnośnie do wniosków organizacji zbiorowego zarządzania o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń oraz powołania wszelkich twierdzeń, zarzutów i dowodów pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku dalszego postępowania - w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia.

Nadto, wszystkie organizacje dopuszczone do udziału w niniejszym postępowaniu zostały zobowiązane do bezpośredniego doręczenia wszystkim Wnioskodawcom i Uczestnikom odpisów pism zawierających stanowisko w sprawie oraz załączenia dowodu doręczenia lub nadania listem poleconym tych pism do egzemplarza pisma skierowanego do Komisji Prawa Autorskiego pod rygorem zwrotu pisma bez wzywania do usunięcia jego braków.

W zakresie stanowiska Wnioskodawców i Uczestników:

Pismem z dnia 29 kwietnia 2013 r. ZPAV wniosł o odmowę zatwierdzenia tabel wynagrodzeń Polskiej Książki w całości wskazując, że wniosek Polskiej Książki nie zawiera uzasadnienia faktycznego i prawnego oraz że brak jest jakiegokolwiek dowodów na poparcie twierdzeń Polskiej Książki. Zdaniem ZPAV Polska Książka nie przedstawiła podmiotów uprawnionych na rzecz których działa; zakresu swojej reprezentacji jako organizacji zbiorowego zarządzania oraz repertuaru utworów literackich, naukowych, publicystycznych, encyklopedycznych, do których to prawa służą wydawcom, a które to są eksploatowane na polu eksploatacji odtwarzanie. Nadto, w opinii ZPAV, Polska Książka przedstawiła błędną konstrukcję stawki wynagrodzenia za eksploatację praw autorskich - rzeczona stawka nie uwzględnia zakresu i charakteru korzystania z utworów na tym polu.

Pismami z dnia 30 kwietnia 2013 r. IWP oraz REPROPOL wniosli o przedłużenie terminu do zajęcia na piśmie merytorycznego stanowiska odnośnie do wniosków organizacji zbiorowego zarządzania o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń oraz powołania wszelkich twierdzeń, zarzutów i dowodów. Zarządzeniami z dnia 8 maja 2013 r. Przewodniczący ZOKPA odmówił IWP oraz REPROPOL przedłużenia w/w terminu.

Pismem z dnia 2 maja 2013 r. SAWP wniósł o odmowę zatwierdzenia tabeli Polskiej Książki w całości. SAWP wskazał, że wniosek Polskiej Książki zawiera istotne luki w zakresie uzasadnienia tj. brak jest uzasadnienia faktycznego i dowodów na poparcie twierdzeń Polskiej Książki. Nadto, w ocenie SAWP tabela przedstawiona przez Polską Książkę nie określa podmiotów uprawnionych na rzecz których Polska Książka działa; ani niższej stawki wynagrodzeń obowiązującej podmioty prowadzące działalność kulturalną oraz instytucje oświatowe, korzystające z utworów w zakresie prowadzonej przez nie działalności statutowej, jeżeli to korzystanie nie łączy się z osiąganiem korzyści majątkowych. Zdaniem SAWP stawki wynagrodzeń określone w części IVA oraz IVB przedłożonej przez Polską Książkę tabeli są nieporównywalne - nie jest możliwym stwierdzenie, czy stawka kwotowa z części IVB jest niższa od „komercyjnej” stawki procentowej z części IVA, ponieważ część IVA nie określa stawki minimalnej w postaci kwotowej. SAWP podniósł także, że tabela Polskiej Książki nie spełnia wymogów określonych w art. 110 u.p.a. w zakresie, w jakim określając wysokość wynagrodzenia nie uwzględnia charakteru i zakresu korzystania z tych utworów.

SDF pismem z dnia 6 maja 2013 r. wniósł o odmowę zatwierdzenia wspólnej tabeli stawek wynagrodzeń określających wynagrodzenie za odtwarzanie utworów i przedmiotów praw pokrewnych. SDF wskazało na: brak merytorycznych argumentów przemawiających za zatwierdzeniem zaproponowanych stawek, nie popartą żadnym materiałem empirycznym wzmiankę mającą świadczyć o prawidłowości proponowanej stawki, sprzeczność stawek z art. 110¹³ ust. 5 u.p.a. oraz art. 70 u.p.a.; brak dowodów na spełnienie przesłanek z art. 110 u.p.a. oraz dowodów na to, że wynagrodzenie określone w tabeli jest wynagrodzeniem stosownym. SDF podniosło również kwestię stosowania różnych metodologii konstruowania podstawy obliczania wynagrodzenia, skutkujące brakiem jednolitości. SDF wskazało na brak jakichkolwiek rzeczowych argumentów przemawiających za tym, że Wnioskodawcy wyznaczyli stawki w taki sposób, aby spełnić przesłanki ustawowe. SDF podniosło również, że Wnioskodawcy nie powołują się na żadne analizy dotyczące korzystania z utworów. Zamiast tego, stawki zaproponowane przez Wnioskodawców zostały wyznaczone arbitralnie, w oderwaniu od realiów. Nadto, brak jest określenia podziału wynagrodzenia pomiędzy współtwórców.

ZAIKS przedstawił swoje stanowisko odnośnie do wniosku Polskiej Książki w piśmie z dnia 6 maja 2013 r. Wnioskowi Polskiej Książki zarzucił brak wykonywania przez Polską Książkę zbiorowego zarządu w odniesieniu do utworów literackich, naukowych, publicystycznych, encyklopedycznych; brak wskazania kategorii podmiotów uprawnionych, na rzecz których Polska Książka działa; brak sprecyzowania metody naliczania wynagrodzenia przy stawce ryczałtowej; brak możliwości oceny wysokości zaproponowanej przez Polską Książkę stawki procentowej oraz nieproporcjonalnie wysoką (w porównaniu ze stawkami zaproponowanymi przez innych Wnioskodawców) stawkę za minutę odtwarzania przez podmioty wskazane w art. 110¹² ust. 5 u.p.a.

Pismem z dnia 6 maja 2013 r. KOPIPOL wniósł o odmowę zatwierdzenia wspólnej tabeli wynagrodzeń za odtwarzanie utworów i przedmiotów praw pokrewnych złożonej przez SAWP, ZASP, ZAIKS, STL, ZPAV, SFP, STOART, SAFT oraz o odmowę zatwierdzenia tabeli wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie w brzmieniu zaproponowanym przez Polską Książkę. Odnośnie wspólnej tabeli w/w organizacji zbiorowego zarządzania KOPIPOL podniósł, że zapisy wniosku oraz tabel są nieprecyzyjne. Nadto, wskazał, że tabele mają znaleźć zastosowanie do odtwarzania każdego utworu słownego lub utworu utrwalonego za pomocą zapisu audio - wideo, podczas gdy wśród utworów słownych znaczącą grupę

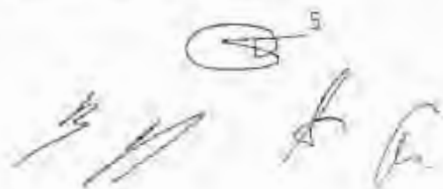

powierzchni, liczby miejsc w danym obiekcie, wielkości miejscowości; nieuprawnione twierdzenie, że stawki wynagrodzeń zostały wynegocjowane bowiem w jego ocenie stawki wynagrodzeń zostały ustalone w tabeli w sposób arbitralny; określenie stawki w części dotyczącej utworów „do tańca” na zbyt wysokim pułapie oraz brak możliwości oszacowania realnych wpływów osiąganych przez podmioty odtwarzające utwory i przedmioty praw pokrewnych podczas imprez muzycznych i do tańca.

IGHP pismem z dnia 16 maja 2013 r. wniosła o odmowę zatwierdzenia „Tabeli wysokości stawek wynagrodzeń za odtwarzanie utworów i przedmiotów praw pokrewnych”, będących przedmiotem niniejszego postępowania w całości, ewentualnie w razie nieuwzględnienia wniosku co do całości tabeli, wniosła o odmowę zatwierdzenia tabeli w tej części w jakiej odnosi się ona do hoteli w zakresie stawek wynagrodzeń za odtwarzanie z nośników dźwięku i za pomocą urządzeń służących do odbioru programów radiowych oraz za pomocą innych urządzeń i technik: w obiektach gastronomicznych; w obiektach usługowych; podczas imprez muzycznych i do tańca; w obiektach hotelowych i innych; podczas festynów, imprez okolicznościowych, sportowych, rekreacyjno-sportowych, pokazów mody; noclegi – TV; za odtwarzanie z nośników dźwięku w szafach grających i urządzeniach posiadających funkcję karaoke. IGHP podniosła następujące zarzuty: zarzut nieudowodnienia zasadności stawek proponowanych przez Wnioskodawców; wskazanie przez Wnioskodawców nieprawidłowych i pozomych kryteriów ustalania wysokości stawek; niewykazanie, że podstawowym kryterium określenia wysokości stawek w omawianych tabelach powinna być ocena, w jakim stopniu korzystanie z utworów przekłada się na wzrost przychodów przy prowadzeniu działalności hoteli; zarzut nieuwzględnienia kryteriów wymienionych w art. 110 u.p.a. przy określaniu wysokości stawek wynagrodzeń autorskich; brak korelacji pomiędzy proponowanymi stawkami, a stawkami wynegocjowanymi i funkcjonującymi w umowach z użytkownikami. IGHP wskazała także, że pokój hotelowy nie jest miejscem publicznym co przemawia za odpowiednim zmniejszeniem wynagrodzenia twórcom, gdyż krąg odbiorców jest ograniczony.

SFP pismem z dnia 17 maja 2013 r. przedstawiło swoje stanowisko odnośnie do wniosku Polskiej Książki. SFP zwróciło uwagę na następujące kwestie: brak uzasadnienia przez Polską Książkę wskazanych w tabeli stawek; brak twierdzeń Polskiej Książki, że stawki ujęte w treści tabeli wynikają z praktyki stosowanej w relacjach z użytkownikami praw; brak wskazania, w zakresie jakich praw Polska Książka prowadzi faktycznie zbiorowy zarząd i w jakim zakresie te prawa zostały jej powierzone w zarządzanie przez wydawców. SFP zaznaczyło, że wedle jego wiedzy Polska Książka nie zawarła żadnych umów z użytkownikami na polu odtwarzania, które świadczyłyby o prowadzeniu przez Polską Książkę zbiorowego zarządu na tym polu eksploatacji. Nadto, zdaniem SFP informacje zawarte na stronie internetowej Polskiej Książki pozwalają przypuszczać, że prowadzi zbiorowy zarząd wyłącznie ograniczony do inkasa i repartycji opłat od producentów i importerów urządzeń reprograficznych oraz związanych z nimi czystych nośników oraz od posiadaczy urządzeń reprograficznych. Brak jest natomiast informacji, czy Wnioskodawca sprawuje zbiorowy zarząd na zasadzie *negotiorum gestar*, co również uniemożliwia pełne odniesienie się do propozycji wysokości stawek. Wątpliwości SFP budzi zaproponowana wysokość stawki wynagrodzeń autorskich na polu odtwarzania. Stawka procentowa na poziomie 0,3% wpływów jest w jego ocenie znacznie zawyżona.

Na rozprawie w dniu 28 maja 2013 r. Wnioskodawcy i Uczestnicy podtrzymali swoje dotychczasowe stanowisko. Pełnomocnik Polskiej Książki wniosła o możliwość odniesienia

5

się do stanowisk Uczestników postępowania co do własnego wniosku jak i wniosku w sprawie, która została połączona do wspólnego rozpoznania z wnioskiem Polskiej Książki, w terminie wyznaczonym przez Komisję.

Pełnomocnik ZAIKS za potwierdzeniem pozostałych Wnioskodawców w zakresie wspólnego wniosku, wniosła o zgodę na przedstawienie wspólnego stanowiska organizacji zbiorowego zarządzania, w formie prezentacji wyświetlanej na monitorze i jednocześnie, po jej przedstawieniu na złożenie prezentacji w formie papierowej do akt sprawy. ZOKPA zarządził umożliwić Wnioskodawcom przeprowadzenie prezentacji, w ramach prezentacji stanowiska merytorycznego strony w toku rozprawy. Stanowisko Wnioskodawców w zakresie wspólnego wniosku w formie prezentacji zaprezentował pełnomocnik ZPAV. Wnioskodawcy złożyli do akt sprawy zapis prezentacji w formie wydruków jednocześnie dokonując sprostowania poprzez wskazanie, iż na slajdzie nr 8 w pkt 2 zamiast słowa „obroty” powinno znaleźć się słowo „przychody”. Przedmiotowy zapis prezentacji zgodnie z zarządzeniem Przewodniczącego ZOKPA stanowi załącznik do protokołu przedmiotowej rozprawy.

Pełnomocnik SOLARS podniósł, iż rzeczona prezentacja obejmuje wyłącznie twierdzenia Wnioskodawców, niepoparte dowodami oraz zaprzeczył prawdziwości danych ujętych w prezentacji, w zakresie tabeli dotyczącej Tańca. Pełnomocnik IGHP przytoczyła się do stanowiska SOLARS i wniosła o określenie terminu, celem ustosunkowania się do szczegółowych danych ujętych w prezentacji. Pełnomocnicy SDF i ZPPM również wnieśli o określenie terminu celem ustosunkowania się do prezentacji.

W odpowiedzi na stanowisko pełnomocnika SOLARS odnośnie rzeczonej prezentacji, pełnomocnik ZPAV wniósł o zobowiązanie Uczestnika do wskazania, które z zamieszczonych w prezentacji danych są niezgodne z prawdą. Pełnomocnik SOLARS oświadczył, iż zaprzecza prawdziwości wszystkich danych.

W odpowiedzi na pytanie arbitra ZOKPA o/d sposobu w jaki zostały wykorzystane wyniki badania OBOP w zakresie oszacowania potencjalnych strat w przypadku zaprzestania korzystania z muzyki – tj. czy jest jakaś uzasadniona ekonomicznie relacja między tymi danymi a wysokością stawek, pełnomocnik ZPAV wyjaśnił, iż spostrzeżenie, iż kształt tabeli jest oparty w dużym stopniu na wysokości dotychczas stosowanych stawek jest słuszne, ponieważ organizacje, kształtując wysokość stawek miały świadomość wysokości stawek akceptowanych przez płatników. Badania OBOP służyły upewnieniu się, że nie można zarzucić organizacjom, iż żądane stawki wykraczają poza zakres korzyści, które osiągane są przez płatników. Zdaniem pełnomocnika ZPAV badania OBOP miały również na celu potwierdzenie, iż żądania nie są wyższe niż wartość korzyści osiąganych z tytułu wykorzystania praw. Drugim czynnikiem była możliwość zróżnicowania, dostosowania wysokości stawki do realnych korzyści pozyskiwanych przez płatników.

Wyjaśniając pojęcie korzyści pełnomocnik ZPAV wskazał, że gdy mowa o przychodzie sklepu Wnioskodawca zakłada, iż jest to przychód, czyli zwiększenie obrotów. Przez korzyść natomiast pełnomocnik ZPAV rozumie zysk jaki przy tym zwiększeniu obrotów następuje. Prezentowane szacunki zostały oparte o założenia na tyle niekorzystne dla organizacji, by nie narazić się na zarzut opierania się o nierealne założenia.

Pełnomocnik ZPAV wskazał, iż w badaniach OBOP rentowność w danej branży bądź segmencie rynku nie występowała. Przyznał, iż Wnioskodawcy poczynili pewne założenia w

tym zakresie. Podkreślił, iż były to założenia pesymistyczne. Co do marży sklepowych, nie zostały przeprowadzone badania stricte ekonomiczne, lecz prowadzone były badania dotyczące obrotów.

Pełnomocnik ZAiKS, oświadczyła, iż Wnioskodawcy są w stanie przedstawić przykładowe umowy w każdym segmencie, który był prezentowany tj. handel, gastronomia, hotele, imprezy oraz taniec. Jeżeli chodzi o analizy ekonomiczne Wnioskodawcy są w stanie zaprezentować badania wykonane na zlecenie organizacji zbiorowego zarządzania przez OBOP, badania wartości muzyki. Pełnomocnik ZPAV wskazał, iż jeśli chodzi o powoływane w prezentacji średnie wartości umów, każda z organizacji wyliczyła średnią wartość umów w poszczególnych kategoriach i jest w stanie złożyć oświadczenie w tym zakresie oraz materiały przykładowe, natomiast złożenie kompleksowego i wyczerpującego materiału dowodowego w tak dużej ilości umów, zdaniem pełnomocnika, wydaje się być technicznie niemożliwe.

Następnie pełnomocnik ZAiKS wskazała, iż Wnioskodawca ma po raz pierwszy do czynienia z urzędową koniecznością wskazania stawki obniżonej dla określonych podmiotów. Organizacje doszły więc do wniosku, że obniżenie stawki o 10 % jest obniżką właściwą tym bardziej, że podmioty na rzecz których dokonano obniżenia mogą stosować inne obniżki przewidziane w tabeli. Podniosła, że dotychczas przedstawiane były różne propozycje obniżki od 5 % do 20 %, w związku z czym obniżka na poziomie 10 % jest propozycją średnią. Pełnomocnik podkreśliła, iż nie ma w tym zakresie doświadczeń na rynku. Nadto, pełnomocnik ZPAV wskazał, iż analiza tabeli wskazuje, iż są to przykłady działalności gospodarczej. Trudno znaleźć uzasadnienie, dla którego jednostka prowadząca działalność gospodarczą a wskazana w ustawie miałaby płacić mniej niż pozostałe.

W odniesieniu do fragmentu treści uzasadnienia wniosku, w którym mowa, iż Wnioskodawcy działają jako reprezentanci określonych podmiotów, w tym również na podstawie licencji ustawowych pełnomocnik ZAiKS wskazała, iż chodzi tu o licencję z art. 70 u.p.a. Pełnomocnik SFP podniosła, iż jest to skrót myślowy, chodzi bowiem o relację między podmiotami uprawnionymi a organizacjami zbiorowego zarządzania. Pełnomocnik SFP wskazała również na art. 70 ust. 3 u.p.a. i że zwrotu „licencję ustawową” użyto w znaczeniu, w którym ustawowo zostało uregulowane, że wynagrodzenie ma być pobierane przez organizacje zbiorowego zarządzania. Zdaniem pełnomocnika SFP powyższe należy określić jako upoważnienie ustawowe.

W odpowiedzi na pytanie czy norma art. 24 ust. 2 u.p.a. została zastosowana w tabelach w pełnym zakresie, pełnomocnik ZAiKS oświadczyła, iż nie ma przypadków granicznych, niepewności czy korzystanie łączy się z osiąganiem korzyści majątkowych, czy też nie. Wskazała, iż tabele przewidziane są do korzystania komercyjnego. Pełnomocnik ZPAV oświadczył, iż tabele dotyczą wyłącznie sytuacji, w których organizacje, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, są upoważnione do tego, aby pobierać wynagrodzenie, bądź udzielać licencji.

Odnosząc się do pytania arbitra ZOKPA c/ú oceny Wnioskodawców odnośnie kształtowania się wartości rynku pełnomocnik ZAiKS wskazała, iż te dane, w rozbiciu na poszczególne kategorie, zobrazowane są w sprawozdaniach finansowych organizacji zbiorowego zarządzania dostępnych poprzez stronę MKiDN. Dane liczbowe są corocznie prezentowane. Pełnomocnik ZPAV wskazał, iż w roku 2011, w przypadku ZAiKS, STOART i ZPAV te

7

przychody łącznie wynosiły 107 mln zł. Jeśli chodzi o ZPAV, to ocena organizacji jest taka, iż na chwilę obecną ta kwota, którą ww. organizacje inkasują stanowi nieco ponad 50%, więc można przedmiotową kwotę oszacować na nieco ponad 200 mln zł. Pełnomocnik podkreślił, że stopień pokrycia rynku przez poszczególne organizacje zbiorowego zarządzania jest różny.

Pełnomocnik ZAiKS odnosząc się do ustalenia proporcji, w ramach tabel, pomiędzy prawami autorskimi a pokrewnymi odpowiedział, iż powyższe nastąpiło na mocy porozumienia organizacji. Proporcja ta wynika z negocjacji.

Odnosnie górnej granicy ogólnego obciążenia pełnomocnik ZPAV wskazał, iż badania OBOP określały, czy stawki żądane przez organizacje nie przekraczają korzyści uzyskiwanych przez podmiot z wykorzystywania muzyki. Pełnomocnik podkreślił, iż Wnioskodawcy próbują oszacować zakres tych przychodów i w sytuacji, w której oczekiwana stawka wynagrodzenia wynosi kilka procent tego przychodu, margines błędu jest na tyle duży, iż ryzyko, przekroczenia tych kwot jest niewielkie.

Na pytanie Przewodniczącego ZOKPA dotyczące zastosowania tabel do sytuacji, w której organizacja zbiorowego zarządzania działa jako *negotiorum gestor*, pełnomocnik ZPAV odpowiedział, iż ZPAV działając jako reprezentant grupy uprawnionych - w tym przypadku producentów i składając taką propozycję stawek wynagrodzeń zakłada, że jest to wynagrodzenie za wykorzystanie praw wszystkich producentów fonogramów i wideogramów muzycznych, niezależnie od tego czy są oni zrzeszeni w ZPAV czy też ZPAV reprezentuje ich na podstawie domniemania z artykułu 105 u.p.a.

Na pytanie Przewodniczącego ZOKPA o doprecyzowanie czy objęcie tabelami sytuacji, w której organizacja zbiorowego zarządzania działa jako *negotiorum gestor* dotyczy tylko tych przypadków, w których w świetle ustawy przewidziane jest obligatoryjne pośrednictwo organizacji zbiorowego zarządzania czy też innych sytuacji, pełnomocnik SFP wskazała, iż w przypadku SFP jedynie przypadek art. 70 u.p.a. jest możliwy, oczywiście jest więc, iż zawsze we wszystkich sytuacjach. Pełnomocnik SAWP wskazał, iż w przypadku artystycznych wykonań objęte są również wszystkie przypadki reprezentowania praw. Nadto, Wnioskodawcy wskazali, iż działanie jako *negotiorum gestor* ma miejsce również w przypadkach nie objętych obligatoryjnym ustawowym pośrednictwem. Pełnomocnik ZAiKS podniosła, iż niektórzy z Wnioskodawców działają również jako *negotiorum gestor*, co nie oznacza, że wszyscy Wnioskodawcy działają na tej podstawie. Pełnomocnik ZPAV zaznaczyła, iż wszystkie organizacje porozumiały się zarówno co do stawki, jak i co do zakresu repertuarowego, który obejmują w tej stawce swoją reprezentacją. Pełnomocnik ZPAV wskazał, iż w rozumieniu organizacji, stawka obejmuje wszystkie prawa, niezależnie od tego czy na danym polu eksploatacji dla danej kategorii praw funkcjonuje jedna organizacja, czy więcej. W odpowiedzi na pytanie czy chodzi jedynie o pobieranie wynagrodzenia, Wnioskodawcy odpowiedzieli twierdząco.

Pełnomocnik Polskiej Książki w odpowiedzi na pytania Przewodniczącego ZOKPA dotyczące ilości umów licencyjnych z użytkownikami zawartymi przez Polską Książkę oświadczyła, iż Polska Książka nie wykonywała zbiorowego zarządu, tzn. nie zawarła umów licencyjnych z użytkownikami. Polska Książka stoi na stanowisku, że powyższe nie stanowi przeszkody do złożenia wniosku o zatwierdzenie tabeli, gdyż kluczowy jest zakres zezwolenia organizacji zbiorowego zarządzania, zwłaszcza w przypadku tak młodego rynku jeżeli chodzi o licencjonowanie, jak rynek wydawniczy. Polska Książka zarządza prawami

wydawców, czyli pewnego rodzaju prawami pochodnymi, jest to więc inny rodzaj zbiorowego zarządu niż w przypadku innych organizacji zbiorowego zarządzania. W związku z tym, Polska Książka nie zgadza się ze stanowiskiem ZAiKS, iż fakt braku aktywnego wykonywania zbiorowego zarządu jest podstawą do oddalenia jej wniosku. Merytoryczne braki tabel Polskiej Książki, bądź brak uzasadnienia może być podstawą odmowy zatwierdzenia. Natomiast oddalenie wniosku ze względu na to, że zbiorowy zarząd nie jest wykonywany, zdaniem Polskiej Książki nie jest możliwe. Pełnomocnik Polskiej Książki podkreślił, że Polska Książka prowadzi jedynie działalność na polu reprografii, dąży jednak do rozwinęcia zbiorowego zarządzania. Po wstępnych rozmowach z wydawcami, którzy skłonni byłiby w przyszłości powierzyć prawa Polskiej Książce, zostało uzgodnione, iż Polska Książka wystąpi z wnioskiem o zatwierdzenie tabel, ponieważ skuteczne sprawowanie tego zarządu bez zatwierdzenia tabel jest utrudnione.

Odpowiadając na pytanie na czym miałyby polegać korzystanie na polu odtwarzania z utworów, które znajdują się w zarządzie Polskiej Książki, pełnomocnik Polskiej Książki, wskazała, iż jeżeli chodzi o odtworzenia, brane były pod uwagę z jednej strony audiobooki, a z drugiej również sytuacje, w której fizyczny nośnik książki, taki jak e-book, przy różnego rodzaju imprezach kulturalnych, może być odtwarzany na ekranie. Pełnomocnik zaznaczyła, iż jest to być może abstrakcyjna sytuacja, dlatego Polska Książka zajmuje stanowisko, iż zaprezentowana stawka być może była zawyżona. Polska Książka byłaby gotowa ją zmienić, dostosować do prezentowanych serwek. Pełnomocnik Polskiej Książki oświadczyła, że według jej wiedzy powyższe sposoby użytkowania mają miejsce na chwilę obecną, natomiast Polska Książka nie prowadziła badań, które mogłaby przedstawić jako dowód w tej sprawie.

Pełnomocnik IGHP oświadczyła, iż podtrzymuje dotychczasowe stanowisko oraz wniosła o określenie terminu do ustosunkowania się do stanowiska przedstawionego przez pełnomocnika ZAiKS. Wskazała, iż w zakresie dotyczącym hotelarstwa jest to polemika nieoparta żadnymi dowodami.

ZOKPA odroczył rozprawę do dnia 3 lipca 2013 r. oraz zobowiązał Wnioskodawców i Uczestników, w trybie art. 248 § 1 k.p.c. do złożenia do akt sprawy przykładowych obowiązujących umów obejmujących odpłatne korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na polu odtwarzania, obejmujących także wszelkie sytuacje ujęte w tabelach, oraz analiz, opinii i wyników badań powołanych w złożonych pismach, w terminie 7 dni od dnia dzisiejszego, pod rygorem ujemnych skutków procesowych. Nadto, udzielił Polskiej Książce siedmiodniowego terminu na ustosunkowanie się do pism Uczestników w zakresie dotyczącym jego wniosku, zobowiązując jednocześnie Polską Książkę do złożenia wszelkich wniosków dowodowych, zarzutów i twierdzeń, pod rygorem pominięcia, do bezpośredniego doręczenia pisma Uczestnikom postępowania w zakresie wniosku tego Stowarzyszenia oraz do załączenia do pisma składanego do akt sprawy dowodów doręczenia lub nadania odpisów tego pisma Uczestnikom pod rygorem zwrotu pisma.

Pismem z dnia 3 czerwca 2013 r. ZPAV przedłożył do akt niniejszego postępowania przykładowe umowy obejmujące sytuacje eksploatacyjne ujęte w przedłożonych tabelach w zakresie eksploatacji przez użytkowników fonogramów i wideogramów muzycznych na polu odtwarzania. Jednocześnie ZPAV oświadczył, że na polu odtwarzania zawarł dotychczas 27.433 umowy, którymi objęto 43.491 lokalizacji (sieci sklepów, restauracji, obiektów hotelowych itp.). Obecnie łączna ilość obowiązujących umów wynosi 16.261, którymi objęto 23.192 lokalizacji. ZPAV przedłożył dodatkowo obecnie obowiązujące, ustalone jako

wewnątrzorganizacyjne, tabele stawek wynagrodzeń z tytułu odtwarzania fonogramów i/lub wideogramów muzycznych. Do pisma ZPAV załączył również analizy i badania.

Pismem z dnia 3 czerwca 2013 r. SAWP przedłożył przykładowe obowiązujące umowy obejmujące odpłatne korzystanie przez użytkowników z przedmiotów praw pokrewnych - artystycznych wykonani na polu odtwarzanie, obejmujących także wszelkie sytuacje ujęte w tabelach. SAWP oświadczył, że dotychczas zawarł ponad 3,5 tysiąca umów. Nadto, SAWP złożył stosowaną przez SAWP w obrocie tabelę stawek wynagrodzeń z tytułu korzystania z artystycznych wykonani na polu odtwarzanie oraz porozumienie z STL, na mocy którego został upoważniony przez STL do zawierania w imieniu i na rzecz STL umów licencyjnych na korzystanie z praw pokrewnych artystów ludowych do artystycznych wykonani utworów muzycznych i słowno - muzycznych, w tym do poboru wynagrodzeń z tytułu tego korzystania oraz wypłaty STL zainkasowanego wynagrodzenia. SAWP przedłożył także analizy i badania oraz wskazał, że wspólne prace nad przedłożoną do zatwierdzenia wspólną tabelą stawek wynagrodzeń za odtwarzanie utworów i przedmiotów praw pokrewnych toczyły się nie tylko na podstawie w/w analiz, badań i opinii, ale także na podstawie analiz, badań i opinii wskazanych i przedłożonych przy pismach pozostałych Wnioskodawców, w szczególności przy piśmie ZPAV.

Polska Książka pismem z dnia 3 czerwca 2013 r. przedstawiła swoje stanowisko c/d twierdzeń Uczestników i Wnioskodawców odnośnie do swojego wniosku. W przedmiotowym piśmie Polska Książka uzasadniła zaproponowaną przez siebie tabelę wskazując, że kategorie utworów pozostające w zakresie zbiorowego zarządzania Polskiej Książki, również na polu odtwarzanie, to utwory literackie, naukowe, encyklopedyczne, publicystyczne, w zakresie, w jakim prawa te służą wydawcom. Na polu eksploatacji odtwarzanie, wymienionym w pkt. 8) zezwolenia Polskiej Książki na wykonywanie zbiorowego zarządu mamy do czynienia z użytkowaniem w/w kategorii utworów, zwłaszcza jeśli chodzi o audiobooki, które bez wątpienia mogą być i są publicznie odtwarzane, jak i e-booki lub zdigitalizowaną materiałną postać książki papierowej. Pojęcie publicznego odtwarzania odnosi się bowiem do takiego sposobu eksploatacji, w którym egzemplarz utworu nie zostaje udostępniony publiczności, jednak sam utwór zostaje jej udostępniony na podstawie sporządzonych wcześniej materiałnych nośników utworu (egzemplarzy) za pomocą urządzeń technicznych służących przekazywaniu obrazu i/lub dźwięku albo przy wykorzystaniu nadania radiowo-telewizyjnego. Polska Książka wskazała, że nie prowadziła dotychczas badań które mogłyby potwierdzić, w jakim zakresie w/w kategorii utworów są publicznie odtwarzane i jak wpływa to na sytuację finansową podmiotów dokonujących takiej ich eksploatacji.

Jednakże, zd. Polskiej Książki, pomimo ograniczonego w stosunku do sfery audio i video zakresu praw pozostających w obrębie zezwolenia Polskiej Książki na wykonywanie zbiorowego zarządu na polu odtwarzanie, nie można zaprzeczyć, że prawa takie istnieją, w związku z czym dalsze postępowanie w sprawie z wniosku Polskiej Książki powinno koncentrować się na ustaleniu stawek możliwych do przyjęcia w tabeli Polskiej Książki na w/w polu.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego wysokości zaproponowanej ryczałtowej stawki procentowej, Polska Książka wskazała, że przedmiotowa stawka była wzorowana na wcześniejszym postępowaniu przed Komisją Prawa Autorskiego na polu odtwarzanie, w którym stawki nierzadko podawane były jako stawki procentowe, i nie została w stosunku do ówczesnych propozycji zawyżona. W ocenie Polskiej Książki zarzut, że stawka procentowa

nie może być odniesiona do stawek kwotowych zaproponowanych przez Wnioskodawców wspólnie składających tabelę na polu odtwarzanie, jest bezprzedmiotowy bowiem Polska Książka nie miała do momentu połączenia obu spraw do wspólnego rozpoznania wiedzy na temat tego, w jaki sposób skonstruowano tabelę pozostałych Wnioskodawców, a przepisy dopuszczają stosowanie stawek procentowych, jak i kwotowych. Nadto, Polska Książka wyraziła gotowość do zmiany stawki procentowej na kwotową, zgadzając się jednocześnie z uwagą o trudności odniesienia do siebie generalnej ryczałtowej stawki procentowej i stawki kwotowej użytej w tabeli Polskiej Książki jako stawka preferencyjna dla podmiotów prowadzących działalność kulturalną oraz dla instytucji oświatowych, korzystających z utworów w zakresie prowadzonej przez nie działalności statutowej, jeżeli to korzystanie nie łączy się z osiąganiem korzyści majątkowej.

Odnosząc się do stawki preferencyjnej zaproponowanej przez Polską Książkę, Polska Książka wskazała, że nie może ona być zbyt niska, ze względu na to, że to właśnie instytucje nią objęte (a więc prowadzące działalność oświatową i kulturalną) są głównymi użytkownikami kategorii utworów reprezentowanych przez Wnioskodawcę. Przy określaniu wysokości tej stawki wziąć należy pod uwagę również fakt, że zgodnie z twierdzeniami pozostałych Wnioskodawców stawka preferencyjna waha się w ich praktyce między rabatem 5% a 20%, w związku z czym we wspólnych tabelach Wnioskodawców określona została na kompromisowym poziomie 10%. Zdaniem Polskiej Książki reprezentowane przez nią utwory stanowią specyficzny repertuar, co do którego należałoby zastosować mniejszy rabat, ze względu na wykorzystywanie go w dużej mierze przez jednostki uprawnione do korzystania z w/w preferencyjnej stawki. Ponadto w polskim prawie autorskim bezpłatny dozwolony użytek publiczny jest jednym z najszerszych w Europie, co dodatkowo uzasadnia fakt braku potrzeby nadmiernego obniżania stawki w odniesieniu do utworów literackich, encyklopedycznych, naukowych i publicystycznych wykorzystywanych przez w/w jednostki objęte prawem korzystania z preferencyjnej stawki.

Nadto, Polska Książka przyznała, że wysokość ryczałtowej stawki procentowej ogólnej zaproponowanej we wniosku nie wynika z praktyki w relacjach z użytkownikami praw. Polska Książka nie posiadała w chwili składania wniosku o zatwierdzenie tabeli praw powierzonych w zbiorowy zarząd i nie zawierała odpowiednich umów z użytkownikami treści, a także nie wykonywała zbiorowego zarządu na wymienionym polu jako *negotiarum gestor* i działała dotychczas na podstawie art. 20 i 20¹ u.p.a. w zakresie poboru i repartycji opłat reprograficznych. Powyższe, zdaniem Polskiej Książki nie wpływa na okoliczność, że Polska Książka ma możliwość wykonywania zarządu na polach eksploatacji wymienionych w swoim zezwoleniu na zbiorowy zarząd i w momencie posiadania zatwierdzonych tabel wynagrodzeń rozpocząć może proces pozyskiwania praw i faktycznego wykonywania ww. zarządu.

Polska Książka wskazała, że ma legitymację do złożenia wniosku, zawartą w zezwoleniu na wykonywanie zbiorowego zarządu, obejmującym również pole eksploatacji odtwarzanie, a zakres zbiorowego zarządu, i to nie faktyczny, a możliwy w odniesieniu do danej kategorii utworów i reprezentowanych posiadaczy praw, może mieć znaczenie dopiero przy określaniu wysokości stawek wynagrodzeń. W związku z powyższym Polska Książka wniosła o nieuwzględnianie stanowisk dotyczących oddalenia jej wniosku o zatwierdzenie tabel.

Odnosząc się do stanowiska ZAiKS z dnia 6 maja 2013 r. Polska Książka wskazała, że złożona przez nią tabela stanowiła integralną część wniosku o jej zatwierdzenie przesłanego Komisji Prawa Autorskiego, toteż z wniosku czytanego łącznie z tabelą wynikały kategorie

podmiotów, na rzecz których Polska Książka działa, a więc wydawców utworów literackich, naukowych, encyklopedycznych, publicystycznych, w zakresie w jakim przysługują im prawa do w/w kategorii utworów. Treść art. 110¹² ust. 4 pkt 4) u.p.a. wskazuje, że we wniosku o zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń określa się kategorie podmiotów uprawnionych, na rzecz których wnioskodawca działa. Kategorie te zostały przez Polską Książkę we wniosku określone - niepowtórzenie ich w tytule samej tabeli stanowiącej załącznik do wniosku nie stanowi braku wniosku, a stanowić może jedynie cenną i łatwą do uwzględnienia przez Komisję Prawa Autorskiego uwagę redakcyjną.

W odniesieniu do stanowiska KOPIPOL zawartego w piśmie z dnia 6 maja 2013 r. Polska Książka stwierdziła, że wzięcie przez Polską Książkę pod uwagę kwoty ogólnego obciążenia podmiotów organizacji zbiorowego zarządzania z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych na danym polu eksploatacji - odtwarzanie nie było w pełni możliwe, ze względu na nieuczestniczenie przez Polską Książkę w negocjacjach Wnioskodawców składających wspólną tabelę na polu odtwarzania. Dane szczegółowe w tej sprawie Polska Książka uzyskała dopiero w maju 2013 r., a w pełnym zakresie - podczas rozprawy w dniu 28 maja 2013 r. Nadto, Polska Książka wskazała, że prawa znajdujące się w zakresie zezwolenia Polskiej Książki na zbiorowy zarząd przysługują wydawcom co prawda w sposób pochodny, jednak nie wyłącznie w ten sposób. Wskazuje na to art. 11 u.p.a. (prawa autorskie majątkowe do utworu zbiorowego - w szczególności, ale nie wyłącznie, do encyklopedii - przysługują wydawcy, na rzecz którego dodatkowo omawiany przepis ustanawia domniemanie przysługiwania ww. praw), a także art. 99¹ u.p.a., odnoszący się do praw wydawców do tzw. pierwszych wydań, przysługujących im przez okres 25 lat od daty pierwszej publikacji lub rozpowszechnienia. Ponadto, w odniesieniu do praw pozyskanych w sposób pochodny powszechnie przyjętą praktyką na rynku wydawniczym jest przenoszenie przez autora na wydawcę w momencie podpisania umowy wydawniczej praw autorskich majątkowych na czas ochrony prawnoautorskiej.

Pismem z dnia 4 czerwca 2013 r. SFP przedłożyło 2 umowy dotyczące pola eksploatacji objętego tabelą stawek wynagrodzeń za odtwarzanie utworów i przedmiotów praw pokrewnych oznaczoną jako „Noclegi – TV”.

STOART pismem z dnia 4 czerwca 2013 r. przedłożył przykładowe umowy obejmujące sytuacje eksploatacyjne ujęte w tabelach przedłożonych do zatwierdzenia w zakresie eksploatacji przez użytkowników artystycznych wykonań utworów muzycznych i słowno – muzycznych na polu odtwarzania. STOART jednocześnie oświadczył, że na polu odtwarzania zawarł dotychczas 45 060 umów. Obecnie łączna liczba obowiązujących umów wynosi 22 212, którymi objęto ponad 35 000 obiektów. Nadto, STOART przedłożył obecnie stosowaną przez STOART w obrocie tabelę stawek wynagrodzeń minimalnych za korzystanie z artystycznych wykonań utworów muzycznych i słowno – muzycznych na polu odtworzeń publicznych przy pomocy egzemplarzy wprowadzonych do obrotu oraz własne analizy rynku.

IGHP pismem z dnia 4 czerwca 2013 r. złożyła przykładowe umowy obejmujące odpłatne korzystanie z utworów oraz przedmiotów praw pokrewnych objętych niniejszym postępowaniem dotyczące sytuacji ujętych w tabelach.

Pismem z dnia 4 czerwca 2013 r. SOIARS przedłożył do akt niniejszego postępowania przykładowe umowy opatrzone odpowiednim komentarzem licencjobiorców. SOIARS wskazał, że kwoty zaproponowane przez Wnioskodawców w tabelach są znacznie zawyżone

w stosunku do kwot stosowanych w chwili obecnej i przewyższają w znacznym stopniu sumę kwot składających się na wynagrodzenie autorskie, które w chwili obecnej opłacają członkowie SOLARS.

Pismem z dnia 3 czerwca 2013 r. ZASP przedłożył do akt niniejszego postępowania przykładową umowę dotyczącą inkasowania wynagrodzeń za publiczne odtwarzanie utworów audiowizualnych - filmów zawierających artystyczne wykonania aktorów z nośnika innego niż taśma filmowa. Nadto, ZASP wskazał, że ze względu na dotychczasowy brak obowiązujących tabel wynagrodzeń zatwierdzonych przez Komisję Prawa Autorskiego, a co za tym idzie brak stałych stawek wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzania, ZASP był zmuszony stosować, tak jak w załączonej umowie, stawkę wynegocjowaną z podmiotem korzystającym. ZASP podkreślił, że reprezentuje podmiotowo zakres artystów wykonawców ograniczony do artystów wykonawców w postaci aktorów, solistów śpiewaków i tancerzy. Powyższa okoliczność oraz istniejąca praktyka w zakresie publicznych odtworzeń determinuje zakres wykonywania przez ZASP zbiorowego zarządzania na polu eksploatacji odtwarzania, który biorąc pod uwagę powyższe - jest ograniczony i sprowadza się tylko do niektórych form odtwarzania. W szeregu przypadków samodzielne prowadzenie inkasa w tym zakresie i dochodzenie części wynagrodzenia należnym uprawnionym osobom nie miało uzasadnienia ekonomicznego, gdyż obiektywne koszty dochodzenia i podziału tych wynagrodzeń przekraczały koszty potencjalnie otrzymywanych wynagrodzeń. Prowadzenie takich działań odbywałoby się ze szkodą dla uprawnionych artystów wykonawców. Nadto, jak wskazał ZASP, użytkownicy uzależniali zapłatę takiego wynagrodzenia od kompleksowego rozwiązania wynagrodzenia na rzecz wszystkich uprawnionych np. w przypadku utworu audiowizualnego. Powyższe powodowało, iż zawieranie umów z konkretnymi użytkownikami było bardzo utrudnione. Jak zaznaczył ZASP dopiero nowelizacja u.p.a. wprowadzająca rozwiązania w zakresie zatwierdzania w jednym postępowaniu tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzania oraz stworzenie mechanizmu zawierania między organizacjami zbiorowego zarządzania porozumień w zakresie wspólnego poboru wynagrodzeń na rzecz uprawnionych z tytułu praw pokrewnych - stworzyło możliwości do realnego i efektywnego poboru takich wynagrodzeń i ich wypłaty uprawnionym. ZASP prowadził i prowadzi w omawianym zakresie negocjacje z użytkownikami, jednakże z uwagi na powyższe okoliczności dochodziło do zawierania nielicznych umów w zakresie odtworzeń. Pierwszym krokiem zmierzającym do prowadzenia przez ZASP w szerszym zakresie zbiorowego zarządzania i zawierania umów z użytkownikami praw pokrewnych jest opracowanie i złożenie wspólnej tabeli przez wszystkie właściwe organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi. Zatwierdzenie tych tabel pozwoli, na prowadzenie w oparciu o art. 107¹ u.p.a. wspólnego poboru wynagrodzeń, w tym wynagrodzeń na rzecz osób reprezentowanych przez ZASP, na zasadach pozwalających na efektywne i korzystne dla uprawnionych pobieranie i podział takich wynagrodzeń. Zdaniem ZASP tabele te, ich treść i konstrukcja odzwierciedlają porozumienie wszystkich Wnioskodawców, wskazują na wysokość stawek wynagrodzeń będących ogólnym obciążeniem podmiotów korzystających z utworów i przedmiotów praw pokrewnych na rzecz wszystkich organizacji zbiorowego zarządzania będących Wnioskodawcami, w tym na rzecz ZASP. Nadto, tabele te, również jeśli chodzi o poziom ogólnego obciążenia użytkownika, uwzględniają istniejącą dotychczas praktykę i de facto całkowity poziom obciążenia użytkowników jest niższy od sumy stawek dotychczas stosowanych przez każdego z Wnioskodawców osobno. Stawki na rzecz artystów wykonawców reprezentowanych przez ZASP są uwzględnione w stawkach przewidzianych

13

dla artystów wykonawców, w tych tabelach, które obejmują eksploatację artystycznych wykonań reprezentowanych przez nasze stowarzyszenie.

Pismem z dnia 4 czerwca 2013 r. ZAiKS przedłożyło do akt niniejszego postępowania przykładowe umowy zawarte przez ZAiKS obejmujące korzystanie z utworów na polu odtwarzanie objęte sytuacjami ujętymi w tabelach przedstawionych wspólnie przez organizacje zbiorowego zarządzania do zatwierdzenia, raport z badań, zawierający wyniki i wnioski potwierdzające fakt odtwarzania muzyki we wskazanych kategoriach obiektów (sytuacjach ujętych w tabelach), ocenę wagi (znaczenia) odtwarzanej muzyki dla prowadzonej w tych miejscach działalności i wyborów dokonywanych przez klientów, ocenę ryzyka utraty klientów i przychodów z prowadzonej działalności wobec rezygnacji z odtwarzania muzyki, a także wartości muzyki dla poszczególnych obiektów (estymacja spadku przychodu) oraz opinię dotyczącą wpływu muzyki na sprzedaż w sklepach, gastronomii, bankach i punktach usługowych. Nadto, ZAiKS przedłożył artykuł prasowy zawierający analizę obrazującą związek pomiędzy muzyką odtwarzaną w różnego rodzaju obiektach a zachowaniem klientów, analizy własne rynku oraz tabele stawek wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie obowiązujące obecnie ZAiKS.

KOPIPOL pismem z dnia 11 czerwca 2013 r. przedłożył wyciąg z raportów badań statystycznych prezentujący wyniki, na które KOPPIOL powołuje się w toku niniejszego postępowania.

Na rozprawie w dniu 3 lipca 2013 r. arbiter ZOKPA zwrócił uwagę na załącznik nr 32 pisma ZPAV, w którym zestawiono średnie stawki stosowane przez poszczególne organizacje zbiorowego zarządzania na polu odtwarzanie, na podstawie danych z zawartych umów. Arbiter wskazał, iż w tabeli Handel, w przypadku podmiotów, które posiadają powierzchnię od 21 do 50 m² zaobserwować można dość istotny wzrost tej stawki - przy założeniu, że rubryka „Razem” zawiera łączną stawkę, która dotychczas była stosowana i wynosiła 130,95 zł, ta stawka wzrasta obecnie do 161,03 zł. Arbiter wskazał, iż nie widąc takich wzrostów w pozostałych rubrykach, a nawet są zmniejszenia tych stawek np. w przypadku powierzchni powyżej 2,5 tys. m². Arbiter zwrócił się o wyjaśnienie następującej kwestii - czy nowa stawka jest stawką podstawową i wobec tego, że jest to grupa A (czyli nie tylko Warszawa ale i Kraków) ta stawka może być jeszcze wyższa o 30 %, czy należy rozumieć, że wobec tego porównujemy kwotę 130,95 zł w wierszu drugim tej tabeli do 161 zł pomnożonych razy 1,3. Następnie arbiter zadał pytanie, w sytuacji jeżeli tak nie jest to skąd wziął się znaczny wzrost stawki akurat w przypadku tych podmiotów co do powierzchni od 21 do 50 m². Arbiter podkreślił, iż nie znalazł takiego uzasadnienia w przedstawionych badaniach i innych materiałach. Dodał, iż w zasadzie, ten sam problem dotyczy gastronomii. Tam również, jeśli chodzi o najmniejsze podmioty - do 20 miejsc, ta różnica jest dość drastyczna w porównaniu z pozostałymi wierszami w tabeli, czyli z podmiotami większymi. Powyższe stwarza wrażenie, że w przypadku zarówno działalności handlowej jak i gastronomicznej, mniejsze podmioty mają znacznie wyższy wzrost stawki w stosunku do wykazanej praktyki. Wyjaśniając powyższe kwestie pełnomocnik ZPAV wskazał, iż przyczyną tego stanu jest fakt, że po pierwsze, tabelki, które zostały podane dla grupy 21 do 50 m², zostały policzone dla obiektu o powierzchni ze środka tego przedziału, który w tym przypadku wynosi 35 m², wobec czego nie jest to stawka ani dla tego największego sklepu, ani dla najmniejszego. Ponieważ ta różnica pomiędzy 21 a 50 m² jest bardzo duża, tj. ponad 100 % wzrostu powierzchni, ten skok może wydawać się większy. Po drugie, stawki podane jako stawki średnie to są realne, rzeczywiste stawki dla sklepów o tej powierzchni w

umowach podpisywanych przez organizacje. W dotychczasowej praktyce organizacje, miały różne kryteria naliczania tych stawek i różne progi w ramach których te stawki były naliczane a więc sklepy o powierzchni 21 do 50 m² znajdowały się więc w różnych kategoriach cenowych. Tytułem przykładu w przypadku ZPAV przez jakiś czas dolnym progiem było nie 20 tylko 30 m². Wobec tego, w umowach podpisanych przez ZPAV na przestrzeni dziesięciu lat mniejsze sklepy mogły być traktowane bardziej preferencyjnie niż ma to miejsce dziś. To może być przyczyną stanu, dla którego te stawki stosowane w umowach są niższe. Inną rzeczą jest także to, że organizacje dość często stosowały pewne widełki, w ramach których poruszały się przy stosowaniu stawek, w szczególności w latach ubiegłych. Praktyką ZPAV było stosowanie zawsze stawek z dołu tych widełek i to powoduje, że stawki, które są w umowach mogą wydawać się niższe. Pełnomocnik ZPAV zwrócił także uwagę na fakt, iż Wnioskodawcy nie negują tego, że w wyniku badań dokonano stwierdzenia, że znaczenie muzyki dla obiektów znajdujących się w centrach handlowych jest szczególnie wysokie i może się zdarzyć, że akurat dla tej kategorii obiektów stawki nieco wzrosną w stosunku do stanu, który był przed złożeniem wniosku o zatwierdzenie tabel w niniejszym postępowaniu. Zdaniem Wnioskodawców znajduje to uzasadnienie w wynikach badań pokazujących szczególnie istotną rolę muzyki w tych obiektach, które znajdują się w centrach handlowych. Jeśli chodzi o obiekty, które znajdują się poza centrami handlowymi, to tego problemu nie ma.

Pełnomocnik ZAiKS wskazała, iż szczególna odrębność obiektów znajdujących się w centrach handlowych, wynika przede wszystkim z tego, że czynne są one przez siedem dni w tygodniu, w bardzo długim przedziale czasu. Dotychczas w praktyce takie obiekty rzadko były wyodrębniane, ale w toku rozmów Wnioskodawcy uznali, że wymagają one szczególnego potraktowania, z uwagi na rozmiar korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych oraz osiągane z tego korzystania korzyści. Na pytanie dotyczące wzrostu o 30 % w odniesieniu do atrakcyjnych miast, pełnomocnik ZAiKS wskazała, iż chodzi o wzrost w okresie sezonu turystycznego.

Odnosnie pojęcia miejscowości atrakcyjnej turystycznie pełnomocnik ZPAV oświadczył, iż chodzi o miejscowości, które w wyniku swojej atrakcyjności turystycznej zasadniczo zmieniają swoją sytuację ekonomiczną, co nie dotyczy ani Warszawy, ani Krakowa.

Pełnomocnik ZAiKS w odniesieniu do faktu, iż Uczestnicy powołują się na stawki, które funkcjonują w aktualnych umowach zaznaczył, iż organizacje miały duży problem z waloryzowaniem stawek, często więc umowy zawierane były w dość odległym czasie i waloryzacja nie była realizowana. Zdaniem pełnomocnika ZAiKS powoływanie się na te stawki jest niefortunne, ponieważ są one stare i nieadekwatne do dzisiejszych cen.

Pełnomocnicy ZPAV oraz ZAiKS potwierdzili, że postanowienie punktu V Opusty, ust. 2: Opusty określone w ust. 1 pod lit. a) - d) winno być rozumiane w ten sposób, iż po pierwszym opuszczeniu do kwoty wynikającej z tego opustu stosujemy drugi.

W załączniku do protokołu rozprawy z dnia 3 lipca 2013 r. SOIARS podniósł, że przedłożony przez Wnioskodawców raport z badania TNS OBOP „Badanie wartości muzyki”, dotyczy wyłącznie oceny wartości muzyki w lokalach gastronomicznych, obiektach rekreacyjnych, zakładach usługowych i obiektach handlowych, brak jest odniesienia w rzeczonym raporcie do innych sposobów korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych na polu eksploatacji „odtworzenia”, w szczególności brak jest badań rynku w zakresie odtwarzania utworów „do

15

tańca". Powyższe zdaniem SOIARS uzasadnia twierdzenie, że dokument ten w ogóle nie może potwierdzać proponowanych stawek wynagrodzeń autorskich za odtwarzanie muzyki w dyskotekach i klubach. Ponadto, jak wskazuje SOIARS celem tego badania nie było wykazanie wartości muzyki jako takiej, ale zobrazowanie subiektywnego odczucia właścicieli poddanych badaniom obiektów. W przedmiotowym dokumencie odnotowano, że „Obiekty badane w ramach poszczególnych grup” to między innymi „kluby” – które umieszczono w kategorii „Lokale gastronomiczne”. Biorąc pod uwagę przedstawioną treść badania pojęcia „kluby” nie można utożsamiać i łączyć ze stawkami wynagrodzeń autorskich za odtwarzanie utworów „do tańca”. Zdaniem SOIARS przedmiotowe badanie jest zupełnie nieadekwatne do przedstawionych do zatwierdzenia tabel wynagrodzeń, może służyć jedynie pomocniczo i tylko częściowo do oceny tabel, jednak z całą pewnością nie może posłużyć do oceny zasadności stawek wynagrodzeń autorskich w części obejmującej stawki za odtwarzanie utworów i przedmiotów praw pokrewnych określonej jako TANIEC. Nadto, przedmiotowe badanie posługuje się terminologią, która jest niezbyt precyzyjna, a poszczególne pojęcia są używane w różnych znaczeniach („klub”, „dyskoteka”). Brak jest również opisu metodyki przeprowadzenia badania, co w ocenie SOIARS odejmuje temu badaniu wiarygodności.

Odnosząc się do badania TNS OBOP „Znaczenie muzyki dla klientów sklepów, lokali gastronomicznych i salonów urody” złożonego do akt niniejszego postępowania przez ZPAV SOIARS wskazał, że w tym badaniu również można mieć zastrzeżenia podobne jak do badania TNS OBOP „Badanie wartości muzyki”. Nadto, SOIARS zwrócił uwagę na terminologię, jaką posługuje się autor badań. W „Badaniu wartości muzyki” pod pojęciem „Lokale gastronomiczne” rozumiano również tak zwane „kluby”. W badaniu przeprowadzanym przez ten sam podmiot - TNS OBOP - pod tym samym pojęciem kryją się lokale typu: kawiarnia, restauracja, bar, pub, a już nie „klub” czy „dyskoteka”. SOIARS zwrócił uwagę, że badanie to w ogóle nie potwierdza przedstawionych do zatwierdzenia tabel wynagrodzeń na polu eksploatacji „odtwarzanie utworów do TAŃCA”, bowiem dotyczy odtwarzania muzyki w lokalach i obiektach handlowych, w których muzyka nie stanowi celu wizyty klienta, a jedynie pewnego rodzaju tła dla oferowanych tam usług (sklepy, restauracje, salony urody). W przypadku odtwarzania utworów muzycznych „DO TAŃCA” mamy do czynienia z zupełnie innym stosunkiem klienta lokalu (dyskoteki) do odtwarzanej tam muzyki, ale również należy wziąć pod uwagę fakt, że czerpany przez organizatora imprezy zysk w ogólności jest niższy (bowiem w dyskotekach nie sprzedaje się co do zasady produktów czy usług na taką skalę, jak w lokalach, które były poddawane przedmiotowemu badaniu).

Odnosząc się do opinii „Wpływ muzyki na sprzedaż w sklepach, gastronomii, bankach i punktach usługowych” przedłożonej przez ZAIKS, SOIARS podniósł, że przedmiotowa opinia w ogóle nie przystaje do okoliczności niniejszego postępowania, a to z uwagi na utratę jej aktualności - została bowiem sporządzona w roku 1998 r. Wprawdzie dotyczy psychologicznych (społecznych) aspektów wpływu muzyki na zachowania klientów, ale zdaniem SOIARS stosunki społeczne (w tym interakcja muzyki i marketingu) z pewnością w okresie 15 lat uległy zmianom. Ponadto wyniki badania przeprowadzonego przez biegłego nie wykazują w ogóle powiązania z meritem niniejszego postępowania, którego przedmiotem przecież jest ustalenie wynagrodzeń autorskich za korzystanie z przedmiotów praw autorskich i praw pokrewnych, a nie wykazanie wpływu muzyki na stan psychiczny klienta. SOIARS wskazał również, że opinia dotyczy relacji klient - sprzedawca w lokalach, w których muzyka nie jest najistotniejszym motywem wizyty klienta (sklepy, lokale gastronomiczne). W przypadkach, w których mamy do czynienia z odtwarzaniem muzyki „do tańca”, to muzyka

jest głównym celem wizyty (zazwyczaj), ale przychody ze sprzedaży są zdecydowanie mniejsze.

SOIARS podniósł także, że artykuł pod tytułem „Muzyka dźwignią handlu” również nie dotyczy w ogóle stawek przedstawionych w tabelach wynagrodzeń w zakresie odtwarzania muzyki „do tańca”.

Zajmując stanowisko odnośnie dołączonego przez ZAiKS, STOART i SAWP zestawienia „Średnie stawki stosowane przez poszczególne OZZ na polu odtwarzania na podstawie danych z zawartych umów” SOIARS wskazał, że proponowane w przedstawionych do zatwierdzenia tabelach stawki wynagrodzeń za odtwarzanie utworów muzycznych i słowno - muzycznych na dyskotekach w porównaniu z zsumowanym obciążeniem wynikającym ze stawek stosowanych dotychczas w trzech przypadkach na cztery zobrazowane w zestawieniu są wyższe (w lokalach do 220 miejsc nawet ponad dwukrotnie). Wobec tego SOIARS stwierdził, że proponowane przez Wnioskodawców stawki wynagrodzeń na polu eksploatacji „odtwarzanie utworów do tańca” są dalece zawyżone i powinny ulec obniżeniu.

SOIARS podniósł, że w jego ocenie nieprawdziwe pozostają twierdzenia Wnioskodawców, iż zaproponowane przez Wnioskodawców kryteria obliczania stawek oparte są na doświadczeniach organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, które działają za granicą. Kryterium w postaci liczby uczestników imprezy, które dla Wnioskodawców jest rozumiane jako: „[...] to dopuszczalna liczba miejsc w obiekcie określona w pozwoleniu na użytkowanie lub innych stosownych dokumentach” nie ma zdaniem SOIARS nic wspólnego z ilością uczestników danej imprezy. SOIARS wskazał, że w organizacjach zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, które działają za granicą, kryterium to jest rozumiane zupełnie odmiennie. Jako przykład podał działającą na terenie Republiki Czeskiej organizację OSA, która pod pojęciem „Liczby uczestników” przyjmuje liczbę osób faktycznie biorących udział w imprezie - nie mniej niż liczba osób wynikająca z pozwolenia na organizację konkretnej imprezy - a nie, jak w przypadku tabel przedstawionych do zatwierdzenia - liczba osób, która wynika z „odnośnych”, bliżej niesprecyzowanych dokumentów (np. pozwolenia na użytkowanie budynku). Ponadto organizator imprezy może przedstawić tej organizacji dokumenty, z których wynika ilość osób faktycznie biorących udział w imprezie - np. przedstawiając liczbę sprzedanych biletów. Wtedy opłata za korzystanie z utworów muzycznych jest obliczana na podstawie liczby osób biorących faktycznie udział w wydarzeniu (o ile organizator imprezy wykaże ich liczbę odpowiednimi dokumentami w ciągu 14 dni od dnia imprezy). Zdaniem SOIARS sposób naliczania opłat przez czeską OSA jest zdecydowanie bardziej dostosowany i adekwatny w stosunku do przychodów realnie osiąganym z tytułu eksploatacji przedmiotów praw autorskich i praw pokrewnych. SOIARS wskazał również działającą w Niemczech organizację GEMA, która uzależnia wysokość pobieranych wynagrodzeń od powierzchni lokalu przy zastosowaniu odpowiednich czynników korygujących. Jest to kryterium zupełnie inne od proponowanego przez Wnioskodawców.

Nadto, SOIARS przedstawił symulację wysokości wpływów oraz wysokości stawek, które były odprowadzane na rzecz Wnioskodawców na podstawie przedstawionych do zatwierdzenia tabel, z której zdaniem SOIARS wynika, że działalność polegająca na prowadzeniu dyskotek przestanie być finansowo opłacalna.

IGHP w załączniku do protokołu rozprawy z dnia 3 lipca 2013 r. wniosła o odmowę zatwierdzenia tabel wynagrodzeń autorskich w całości oraz o zobowiązanie Orbis Grupa Hotelowa do złożenia do akt niniejszego postępowania przykładowych umów z organizacjami zbiorowego zarządzania w zakresie odpłatnego korzystania z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na polu odtwarzania, ewentualnie zobowiązanie Wnioskodawców do złożenia przedmiotowych umów z Orbis Grupa Hotelowa.

IGHP podniosła, że Wnioskodawcy przedłożyli do akt niniejszego postępowania umowy, w których stawki znacząco odbiegają od tych, które według wiedzy IGHP, funkcjonują na rynku hotelarskim. W ocenie IGHP przedstawione przez organizacje zbiorowego zarządzania umowy zawierają stawki o raczej „maksymalnym” charakterze, co jest widoczne chociażby przy ich porównaniu ze stawkami z umów przedłożonych przez IGHP. Rozbieżności pomiędzy w/w stawkami IGHP przedstawiła w tabelce, której analiza prowadzi, zd. IGHP, do wniosku, że istnieje niemal dwukrotna różnica w wysokości stawek w przypadku porównania najbardziej zbliżonych stawek i czterokrotna w sytuacji gdyby przyjąć biegunowo odmienne stawki. Podsumowując, powyższą kwestię IGHP stwierdziła, że przedstawione przez organizacje zbiorowego zarządzania umowy nie dają prawdziwego obrazu dotychczasowego globalnego obciążenia opłatami na rzecz organizacji zbiorowego zarządzania. W ocenie IGHP, która poparta została przedstawionymi w piśmie z dnia 4 czerwca 2013 r. przykładami umów, a także powyższą analizą, skala obecnego obciążenia opłatami na rzecz organizacji zbiorowego zarządzania jest znacząco niższa, co stanowi kolejny argument za odmową zatwierdzenia tabel wynagrodzeń autorskich w proponowanym kształcie.

Analizując badania przedstawione przez organizacje zbiorowego zarządzania IGHP wskazała, że żadne z badań przedstawionych przez Wnioskodawców nie dotyczy działalności hotelarskiej i podkreśliła, że skoro w przedłożonych badaniach w ogóle pominięto ocenę wpływu muzyki na działalność hotelową nie mogą one stanowić żadnego dowodu na istnienie wpływu muzyki czy telewizji na zwiększenie przychodów hoteli. W związku z powyższymi IGHP podtrzymała swoje stanowisko, że tabele obejmujące noclegi zostały utworzone bez przeprowadzenia oceny poziomu wpływu korzystania z utworów na zwiększenie wpływów z działalności, co na podstawie art. 110 u.p.a. powinno stanowić podstawę do określenia wysokości stawek.

IGHP przedstawiła również symulację przedstawiającą porównanie stawek proponowanych przez organizacje zbiorowego zarządzania ze stawkami obecnie płaconymi przez hotele na przykładzie hotelu trzygwiazdkowego w Warszawie, 220 pokoi, z której wynika ok. dwukrotny wzrost obciążenia wynagrodzeniami autorskimi, co zdaniem IGHP poddaje w wątpliwość prawidłowość stanowiska Wnioskodawców stwierdzającego, iż proponowane stawki będą niższe od obecnie obowiązujących. W celu ukazania uciążliwości globalnego obciążenia przedsiębiorcy hotelowego przy zastosowaniu stawek objętych wnioskowaną tabelą, IGHP przedłożyła również symulację obciążenia hotelu, w którego skład wchodziły inne rodzaje działalności takie jak gastronomia, rekreacja itp.

Nadto, IGHP zwróciła uwagę, że proponowane w tabelach stawki, podlegają podwyższeniu o 30 % dla miejsc i obiektów znajdujących się w miejscowościach atrakcyjnych turystycznie w okresie sezonu turystycznego oraz miejsc i obiektów o podwyższonym standardzie lub atrakcyjności, o ile w tych obiektach stosowane są wyższe ceny usług lub towarów. IGHP podniosła również kwestię ogólności następujących definicji ujętych w tabeli: „sezon turystyczny”, „miejscowość atrakcyjna turystycznie”, „podwyższony standard”, „stopień

atrakcyjności", „wyższa cena". Zdaniem IGHP interpretacja w/w pojęć budzić będzie szereg wątpliwości i sporów, co może powodować nadużycia tych instytucji.

Pełnomocnik ZPAV w odniesieniu do stanowiska SOLARS podkreślił, iż abstrahując od braku tłumaczenia na język polski będący językiem postępowania przedstawionych przez Uczestnika tabel, dotyczą one tylko części praw, ponieważ są to tabele prawdopodobnie organizacji autorskich.

W odniesieniu do zarzutów IGHP, pełnomocnik ZPAV podkreślił, iż faktem jest, że mając dużą grupę klientów znaleźć można takich, którzy mają lepsze i gorsze warunki. Stąd też, jedynym rozsądnym przedmiotem rozważań może być stawka, która jest uśredniona. Opieranie się o pojedyncze umowy jest obarczone dość zasadniczym błędem. Co do przedstawionych wyliczeń dotyczących obciążenia hotelu w przypadku zastosowania nowych tabel, to w ocenie pełnomocnika ZPAV przeprowadzone przez Wnioskodawców szybkie kalkulacje w żaden sposób nie pozwoliły uzyskać kwoty, o której mówiła pełnomocnik IGHP, liczonej w kilkunastu tysiącach złotych. Po drugie kwota, która się uzbiera może wydawać się być wysoką, należy jednak wziąć pod uwagę bardzo szeroki zakres wykorzystania praw.

Pełnomocnik ZAiKS dodała, iż istnieje niewielki odsetek hoteli z takimi ofertami, dla których takie wyliczenia skomasowane, dotyczące tak ogromnego zakresu korzystania, mogłyby znaleźć miejsce. Podkreśliła, że wydaje się, iż symulacje IGHP są sporządzone nieco stronniczo. W odniesieniu do stanowiska SOLARS pełnomocnik wskazała, iż korzystanie przez takie podmioty jakimi są dyskoteki ma szczególny charakter. Korzystanie to jest istotą działalności tych podmiotów i trudno tutaj badać zakres wykorzystania, jest on bowiem stuprocentowy. W odniesieniu do stanowiska, iż średnie stawki na rynku odbiegają od stawek proponowanych, pełnomocnik podkreśliła, iż po raz pierwszy mamy do czynienia z przedstawieniem wspólnej stawki. W ocenie pełnomocnika ZAiKS jeżeli stawki odbiegają nieco od przedstawionych na rynku, to trzeba odpowiedzieć na pytanie czy podmiot ten miał zawarte umowy ze wszystkimi organizacjami reprezentującymi prawa, które są wykorzystywane w jego działalności.

Na posiedzeniu w dniu 3 lipca 2013 r. ZOKPA postanowił dopuścić dowód z umów złożonych przez Wnioskodawców i Uczestników na okoliczność ich zawarcia, treści oraz stosowanych stawek wynagrodzeń; dopuścić dowód ze złożonych badań na okoliczność ich przeprowadzenia i wyników; oddalić pozostałe wnioski Uczestników.

Zespół Orzekający Komisji Prawa Autorskiego zważył, co następuje:

W zakresie legitymacji Wnioskodawców i wymogów formalnych wniosków:

W ocenie ZOKPA, SAWP, ZASP, ZAiKS, STL, ZPAV, SFP, STOART, SAFT oraz Polska Książka są organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w rozumieniu art. 104 u.p.a. (por. Obw. MKiDN z dnia 26 marca 2009 r., MP Nr 21, poz. 270). Zakres zbiorowego zarządzania obejmuje pole eksploatacji odtwarzanie. Zgodnie z treścią art. 110¹² pkt 2 u.p.a. organizacja zbiorowego zarządzania jest obowiązana do przedłożenia Komisji do zatwierdzenia tabel wynagrodzeń za korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych w przypadkach, o których mowa w art. 21 ust. 1 i 2¹, art. 21¹ ust. 1 i art. 70 ust. 2¹ u.p.a. oraz na polu eksploatacji odtwarzanie.

 19

Wniosek z dnia 20 grudnia 2012 r. SAWP, ZASP, ZAiKS, STL, ZPAV, SFP, STOART, SAFT wniosły o zatwierdzenie wspólnej tabeli stawek wynagrodzeń za odtwarzanie utworów i przedmiotów praw pokrewnych. Analogiczny wniosek złożyła Polska Książka. Zarządzeniem Zastępcy Przewodniczącego Komisji Prawa Autorskiego z dnia 12 lutego 2013 r. wniosek Polskiej Książki w części dotyczącej pola eksploatacji „odtworzenie” został wyłączony do odrębnego postępowania i przekazany do rozpoznania ZOKPA w ramach postępowania z wniosku SAWP, ZASP, ZAiKS, STL, ZPAV, SFP, STOART, SAFT o zatwierdzenie wspólnej tabeli wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie prowadzonego pod sygnaturą DWIM.PZ-006/I-5/12.

W ocenie ZOKPA wnioski zostały złożone przez podmioty legitymowane.

Wniosek SAWP, ZASP, ZAiKS, STL, ZPAV, SFP, STOART, SAFT oraz wniosek Polskiej Książki spełnia wymogi formalne wniosku określone w art. 110¹² ust 4 u.p.a., tj. określa: pole eksploatacji, którego dotyczy tabela wynagrodzeń; kategorie utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, których dotyczy tabela wynagrodzeń; kategorie podmiotów uprawnionych, na rzecz których Wnioskodawcy działają, oraz wysokość stawek wynagrodzenia. W związku z powyższym wnioski wskazanych spełniają ustawowe wymogi i podlegają merytorycznemu rozpoznaniu.

W zakresie podstaw rozpoznania wniosków:

Zgodnie z art. 110¹ § 3 u.p.a. do postępowania przed Komisją Prawa Autorskiego stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, a wobec odesłania zawartego w art. 13 § 2 k.p.c. także odpowiednio przepisy o postępowaniu procesowym. Dotyczy to w szczególności, wobec braku stosownej regulacji w u.p.a., jak i w *Księdze drugiej. Postępowanie nieprocesowe Kodeksu postępowania cywilnego*, postępowania dowodowego, rozkładu ciężaru dowodu oraz podstaw wydawania orzeczeń.

W ocenie ZOKPA w sprawie niniejszej postępowanie w przedmiocie zatwierdzenia tabel wynagrodzeń ma mieszany, conciliatory-procesowy charakter. Zespół orzekający dąży do zbliżenia stanowisk uczestników, może nawet proponować określone rozwiązania i wymagać ustosunkowania się do nich przez wnioskodawcę i uczestników. Brak konsensusu oznacza jednak, że niezbędne jest wydanie orzeczenia w warunkach sporu na linii wnioskodawca – uczestnicy, w oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe i ocenę zgromadzonego materiału według reguł procesu cywilnego.

Zgodnie z art. 110¹³ ust. 5 u.p.a. wydając orzeczenie, ZOKPA bierze pod uwagę: (i) kryteria określone w art. 110 u.p.a., (ii) kwotę ogólnego obciążenia podmiotów korzystających z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na rzecz wszystkich organizacji zbiorowego zarządzania z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych na danym polu eksploatacji, (iii) zebrany w sprawie materiał dowodowy, (iv) stanowiska uczestników postępowania oraz (v) uzasadniony interes społeczny. Dla zakresu postępowania dowodowego najistotniejsze wydają się przesłanki określone w art. 110 u.p.a., tj. wysokość wpływów osiągniętych z korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych, a także charakter i zakres korzystania z tych utworów oraz przedmiotów praw pokrewnych.

W zakresie zebrania materiału dowodowego:

W pierwszych pismach złożonych w postępowaniu Wnioskodawcy i Uczestnicy nie złożyli wniosków dowodowych. Wnioski nie stały również złożone w dodatkowo wyznaczonym terminie. Mając jednak na uwadze wskazany charakter postępowania oraz odpowiednie stosowania przepisów postępowania dowodowego dające organowi orzekającemu pewne możliwości podejmowania czynności z urzędu, ZOKPA uznał, że w sprawie niniejszej istnieją podstawy do podjęcia postępowania dowodowego z urzędu w pewnym zakresie. W ocenie ZOKPA postępowanie w przedmiocie zatwierdzenia tabel wynagrodzeń organizacji zbiorowego zarządzania prowadzone jest też w interesie społecznym co uzasadnia zastąpienie lub uzupełnienie inicjatywy dowodowej wnioskodawców i uczestników. Z tych względów ZOKPA działając na podstawie art. 248 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 110¹ § 3 u.p.a., zobowiązał Wnioskodawcę i Uczestników do złożenia do akt sprawy przykładowych obowiązujących umów obejmujących odpłatne korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na polu odtwarzania, obejmujących także wszelkie sytuacje ujęte w tabelach, oraz analiz, opinii i wyników badań powołanych w złożonych pismach. W wykonaniu powyższego zobowiązania, do akt sprawy wpłynęło kilkadziesiąt umów. Ich treść rekapitułuje poniższa tabela.

W konsekwencji wykonania zobowiązania, na posiedzeniu w dniu 3 lipca 2013 r. ZOKPA postanowił dopuścić dowód z umów złożonych przez Wnioskodawców i Uczestników na okoliczność ich zawarcia, treści oraz stosowanych stawek wynagrodzeń oraz dopuścić dowód ze złożonych badań na okoliczność ich przeprowadzenia i wyników. Jednocześnie ZOKPA postanowił oddalić pozostałe wnioski dowodowe tj. wnioski SOIARS zawarte w piśmie z dnia 13 maja 2013 r. o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości oraz przeprowadzenie dowodu w zeznaniach świadków i Uczestnika. W ocenie ZOKPA wniosek d/t opinii biegłego był niezasadny, mając na uwadze czasowe ograniczenia postępowania oraz kompetencje arbitrów. Kryterium doboru arbitrów KPA określone ustawowo jako „odpowiednia wiedza oraz niezbędne doświadczenie zawodowe z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych” ogranicza do niezbędnych wyjątków potrzebę sięgania do opinii biegłego. W sprawie niniejszej wyjątek taki nie zachodzi. Nadto teza sformułowana przez w/w Uczestnika nie spełnia wymogów z art. 227 k.p.c. Dotyczy ona bowiem hipotetycznego udziału opłat w przychodach oraz rentowności przedsiębiorców. Zgodnie z art. 110 u.p.a. przedmiotem dowodu mogły być wpływy osiągane przez przedsiębiorców z eksploatacji przedmiotów ochrony, względnie kwota ogólnego obciążenia. Takich tez wniosek Uczestnik, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika jednak nie sformułował. Innymi słowy, w interesie Uczestnika mogło leżeć udowodnienie wysokości wpływów osiąganych obecnie przez reprezentowane przez niego podmioty oraz kwot uiszczanych na rzecz uprawnionych przy czym okoliczności mogły być udowodnione dokumentami i nie wymagały opinii biegłego. Oceniając odczynny wniosek jako całość, należy podnieść, iż w kształcie nadanym przez Uczestnika nie mógł on zostać uwzględniony również z powodu braku dokumentów mogących stanowić podstawę dla wnioskowanej opinii. Uczestnik nie złożył wniosków dowodowych d/t tych dokumentów w określonym terminie, choć jak można wnosić z treści rzeczzonego wniosku nie było przeszkód co do ich złożenia. Natomiast próba przerzucenia na biegłego ciężaru określenia niezbędnych dokumentów nosi znamiona powołania dowodu jedynie dla zwłoki w rozumieniu art. 217 § 3 k.p.c. Podobnie należy ocenić osobowe wnioski dowodowe tego Uczestnika. Odnosząc się do tez dowodowych, trzeba wskazać, że sposób w jaki doszło do ustalenia stawek w obowiązujących umowach nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Istotny jest sam fakt zawarcia umów (okoliczność bezsporna) albowiem oznacza akceptację stawek przez obie strony. Hipotetyczna relacja pomiędzy stawkami a wpływami ze sprzedaży biletów „w niektórych przypadkach” nie stanowi istotnej

okoliczności. Uczestnik miał możliwość udowodnienia wysokości wpływów uzyskiwanych obecnie przez reprezentowane podmioty z tytułu korzystania z przedmiotów ochrony przy obecnych stawkach wynagrodzeń (w tym w odniesieniu do rzeczywistej liczby uczestników imprez), co pozwoliłoby ZOKPA dokonać stosownej oceny, lecz tego nie uczynił. Nadto, wszelkiego rodzaju dane księgowe winny być wykazywane za pomocą dokumentów d/t poszczególnych przedsiębiorców, a Uczestnik takich dokumentów nie złożył. Nadto, przedmiotem dowodu są zasadniczo fakty. Formułowanie tez ocennych lub hipotetycznych jak np. „kryterium ... nie ma absolutnie nic wspólnego z rzeczywistą liczbą” czy „spowodują całkowitą nierentowność” jest procesowe bezskuteczne. Nadto, ilość zawnioskowanych świadków wskazuje, że, biorąc pod uwagę ustawowe ograniczenie czasu postępowania, wniosek został złożony dla zwłoki.

ZOKPA postanowił także oddalić wniosek IGHP dotyczący umów zawartych przez Orbis Grupę Hotelową. W ocenie ZOKPA zarówno w interesie IGHP jak i reprezentowanych przez nią podmiotów leżało przedstawienie ZOKPA umów zawierających ewentualnie korzystne dla nich stawki wynagrodzeń. Postępowanie przed ZOKPA charakteryzuje się wewnętrzną jawnością a dostęp osób trzecich do akt sprawy możliwych wyjątkowo i tylko w trybie przewidzianym przez prawo. Stąd ZOKPA nie podziela obaw dotyczących poufności danych handlowych. Na marginesie można wskazać, że umowy te były zawierane z organizacjami zbiorowego zarządzania uczestniczącymi w niniejszym postępowaniu, które przecież znają ich treść.

W zakresie wykludni przesłanek merytorycznych:

Kluczowe przesłanki którymi powinni kierować się arbitrzy ZOKPA rozpatrujący wniosek OZZPA o zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń ustawodawca określił w art. 110, 110¹³ ust. 5 u.p.a. w odniesieniu do korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych oraz art. 70 ust. 2 u.p.a. w odniesieniu do korzystania z utworu audiowizualnego i przedmiotów praw pokrewnych do utworu audiowizualnego.

Zgodnie z art. 110 u.p.a. wysokość wynagrodzeń dochodzonych w zakresie zbiorowego zarządzania przez organizacje zbiorowego zarządzania powinna uwzględniać wysokość wpływów osiąganych z korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych, a także charakter i zakres korzystania z tych utworów i przedmiotów praw pokrewnych.

Treść art. 110¹³ ust. 5 u.p.a. wskazuje, że wydając orzeczenie, ZOKPA bierze pod uwagę:

- 1) kryteria określone w art. 110 u.p.a.;
- 2) kwotę ogólnego obciążenia podmiotów korzystających z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na rzecz wszystkich organizacji zbiorowego zarządzania z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych na danym polu eksploatacji;
- 3) zebrany w sprawie materiał dowodowy;
- 4) stanowiska Uczestników postępowania;
- 5) uzasadniony interes społeczny.

Podkreślić należy również, że zgodnie z art. 70 ust. 2 u.p.a. współtwórcy utworu audiowizualnego oraz artyści wykonawcy są uprawnieni do:

- 1) wynagrodzenia proporcjonalnego do wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach;

- 2) stosownego wynagrodzenia z tytułu najmu egzemplarzy utworów audiowizualnych i ich publicznego odtwarzania;
- 3) stosownego wynagrodzenia z tytułu nadawania utworu w telewizji lub poprzez inne środki publicznego udostępniania utworów;
- 4) stosownego wynagrodzenia z tytułu reprodukcji utworu audiowizualnego na egzemplarzu przeznaczonym do własnego użytku osobistego.

ZOKPA ustalił materiał dowodowy w sprawie i wydał orzeczenie na podstawie tego materiału dowodowego, uwzględniając stanowiska Uczestników postępowania wyrażone na piśmie i wygłoszone ustnie w trakcie rozpraw.

ZOKPA uznał, że uwzględnienie uzasadnionego interesu społecznego wyraża się:

- w usunięciu dotychczasowego stanu niepewności, którego dalsze utrzymywanie uniemożliwiałoby otrzymywanie przez podmioty uprawnione adekwatnego wynagrodzenia, zaś dla użytkowników praw oznaczało niepewność co do zakresu i wysokości zobowiązań oraz nie pozwalało racjonalnie kalkulować kosztów prowadzonej działalności;
- w ograniczeniu ryzyka podmiotów korzystających z utworów i przedmiotów praw pokrewnych poprzez ustalenie kwoty ogólnego obciążenia z tego tytułu;
- w zatwierdzeniu stawek wynagrodzeń, które nie będą nadmiernie obciążać podmioty korzystające z utworów i przedmiotów praw pokrewnych, co mogłoby prowadzić do powstawania barier ekonomicznych, skutkujących zbytnim ograniczeniem dostępności dóbr kultury dla społeczeństwa;
- w zatwierdzeniu systemu zniżek i rabatów, stwarzających istotne preferencje ekonomiczne i ułatwienia dla instytucji kultury.

Uwzględnienie wysokości wpływów osiąganych z korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych w procesie zatwierdzania tabeli wynagrodzeń, wymaga aby wysokość stawek wynagrodzeń pozostawała w relacji do przychodów i dochodów możliwych do uzyskania przez podmioty korzystające z praw na analizowanym polu eksploatacji. Wpływy uzyskane w danym okresie przez określony podmiot korzystający z praw autorskich i z przedmiotów praw pokrewnych, stanowią jedynie przykład wpływów możliwych do uzyskania na danym polu eksploatacji. W tym kontekście brak jakichkolwiek wpływów lub występowania strat finansowych z działalności związanej z korzystaniem z utworów nie oznacza, że inny podmiot nie potrafiłby uzyskać dodatkich wpływów na tym samym polu eksploatacji. Tabela wynagrodzeń opracowana przez OZZPA i zatwierdzona przez arbitrow musi zatem bazować na materiale statystycznym, ponieważ kierowana jest do wielu podmiotów jednocześnie, co wyklucza uwzględnienie sytuacji ekonomicznej każdego indywidualnego podmiotu z osobna. W procesie oceny wysokości wpływów należy zatem odpowiedzieć na pytanie jakie wpływy uzyskiwane przez podmiot korzystający pozostają w bezpośrednim związku przyczynowo-skutkowym z określonym sposobem, zakresem i intensywnością tego działania. Na pytanie to w pewnym stopniu odpowiadają badania behawioralne procesu decyzyjnego klientów, które pozwalają na ocenę w jakim stopniu korzystanie z utworów i przedmiotów praw pokrewnych może wpływać na proces generowania dodatkowych wpływów lub alternatywnie rezygnacja z korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych może prowadzić do utraty potencjalnych wpływów.

Zróznicowanie stawek wynagrodzeń w wyniku wielokryterialnego podziału tabeli wynagrodzeń na kilka tabel pozwala na uwzględnienie charakteru i zakresu korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych na danym polu eksploatacji, np., kryterium

lokalizacyjne (wielkość miasta skorelowana z siłą nabywczą ludności), kryterium skali prowadzonej działalności gospodarczej (powierzchnia sklepu, ilość stanowisk usługowych) itp. Podstawowym problemem jest właściwy dobór kryteriów różnicujących poszczególne tabele, uwzględniający konkretne cechy danej działalności i przesłanki o charakterze ekonomicznym.

Określenie stosowne wynagrodzenie (art. 70 u.p.a.) interpretuje się jako nakaz osadzenia zatwierdzanych stawek wynagrodzeń w realiach rynkowych. Fakt, że wynagrodzenie w tabeli pełni funkcję wynagrodzenia minimalnego nie może prowadzić do nierealistycznych rozwiązań. W przypadku transakcji zawieranej na warunkach rynkowych stosowne wynagrodzenie definiuje się na podstawie oceny wynagrodzenia, które ustalały (istniejąca praktyka rynkowa, przejawiająca się w informacyjnej funkcji cen) lub ustaliłyby (domniemanie racjonalnych ekonomicznie zachowań) dobrze poinformowane i niepowiązane podmioty, działające w warunkach braku przymusu w procesie negocjacji warunków umowy licencyjnej.

W analizowanym stanie faktycznym i prawnym istnieje ustawowy obowiązek zapłaty wynagrodzenia za korzystanie z praw autorskich i przedmiotów praw pokrewnych w warunkach istotnie odbiegających od rynkowych. Ważną przesłanką dla ustalenia stosownego wynagrodzenia może być zatem utrwalona praktyka rynkowa (wiele umów zawartych w długim okresie czasu potwierdza, że zastosowana stawka wynagrodzenia pozwala korzystającym na prowadzenie działalności z akceptowalnym wynikiem finansowym) lub obserwowana statystycznie praktyka w zakresie podziału pożytków finansowych, związanych z korzystaniem z przedmiotu umowy pomiędzy licencjobiorcą i licencjodawcą (tzw. praktykowane reguły zawierania umów licencyjnych na danym polu eksploatacji, które są następnie wykorzystywane do określenia stawki wynagrodzenia na zasadzie domniemania o racjonalnym zachowaniu stron transakcji).

Określenie wynagrodzenie proporcjonalne do wpływów (art. 70 u.p.a.) jest interpretowane jako wynagrodzenie pozostające w pewnej proporcji do wpływów, czyli de facto uwzględniające wpływy (art. 110 u.p.a.). Trudno bowiem założyć, że chodzi tu o wynagrodzenie wprost proporcjonalne, a tym bardziej odwrotnie proporcjonalne, szczególnie że nawet wynagrodzenie wprost proporcjonalne mogłoby zostać zdefiniowane zarówno według stałej jak i zmiennej wartości dla tej relacji.

W zakresie metod ocen możliwych do zastosowania:

Dobór metody ustalenia stawek wynagrodzenia zależy od celu tego działania i obowiązującego standardu postępowania (definiowanych przez regulacje prawne i przesłanki z nich płynące), dostępnych metod wyceny (praktyka ustalania cen za korzystanie z dóbr niematerialnych) oraz ustalonych w trakcie postępowania warunków informacyjnych (materiał dowodowy). Stawki wynagrodzeń za korzystanie z utworów i przedmiotów praw pokrewnych można zweryfikować stosując podejście rynkowe lub dochodowe:

1. zweryfikowanie stawek wynagrodzeń z zastosowaniem podejścia dochodowego możliwe byłoby przy założeniu, że propozycja stawek wynagrodzeń i struktura tabel została sporządzona na podstawie prawidłowej i wiarygodnej analizy ekonomicznej oraz behawioralnej z zastosowaniem zasady racjonalnej dokładności w ustaleniu związków przyczynowo skutkowych oraz racjonalnego podziału pożytków pomiędzy OZZPA i

podmioty korzystające z utworów i przedmiotów praw pokrewnych. Stosowana w podejściu dochodowym metoda wyceny określana jest jako „metoda alokacji zysku” lub „profit split method”. Zastosowanie podejścia dochodowego wymaga zaistnienia odpowiednich warunków informacyjnych:

- 1.1. materiał dowodowy pozwala na oszacowanie wpływu jaki korzystanie z utworu i przedmiotu praw pokrewnych na danym polu eksploatacji wywiera na proces decyzyjny klienta końcowego (klient podmiotu korzystającego z utworu i przedmiotu praw pokrewnych w działalności gospodarczej), co przekłada się na efekt finansowy uzyskiwany przez podmiot korzystający z tych praw w jego działalności operacyjnej, wyrażony strumieniem pożytków finansowych (wpływów);
- 1.2. materiał dowodowy i inne dane publicznie dostępne pozwalają na oszacowanie praktykowanych reguł podziału wskazanych powyżej pożytków finansowych (stosowny klucz podziału) pomiędzy dysponentów praw autorskich i przedmiotów praw pokrewnych oraz podmioty korzystające z praw (na użytek prowadzonej działalności gospodarczej na polu eksploatacji odtwarzanie);
- 1.3. w sytuacji stwierdzenia, że korzystanie z utworów i przedmiotu praw pokrewnych pozostaje w racjonalnie ustalonym związku przyczynowo-skutkowym z wielkością zysku operacyjnego generowanego przez korzystającego, istnieje możliwość ustalenia poziomu stosownej opłaty licencyjnej z tytułu korzystania z tych utworów i przedmiotów praw pokrewnych, wyrażonej w sposób procentowy w relacji do przychodów lub kwotowy przy zastosowaniu praktykowanej reguły podziału pożytków;
- 1.4. w sytuacji gdy brak jest bezpośredniej możliwości ustalenia reguły podziału pożytków na bazie analizy statystycznej zawartych umów w obszarze prawa autorskiego, możliwe jest posłkowanie się rozwiązaniami stosowanymi od wielu lat w obszarze licencjonowania dóbr niematerialnych chronionych na drodze prawa własności przemysłowej (know-how, patent, znak towarowy itp.). Rozwiązania te wzorowane są na praktyce zawierania umów licencyjnych przez niepowiązane podmioty gospodarcze, realizujące rzeczywisty proces negocjacji cen transakcyjnych w warunkach rynkowych. Rozwiązania tego rodzaju należą do podstawowych także w problematyce cen transferowych w obszarze międzynarodowego i krajowego prawa podatkowego. Za podstawę przyjmowana jest zasada Arms length czyli ustalane są warunki transakcyjne, które zastosowałyby w procesie negocjacji podmioty niepowiązane. Podmioty te negocjują stosowny klucz podziału pożytków możliwych do wygenerowania w związku przyczynowo skutkowym z procesem korzystania z dóbr niematerialnych, biorąc pod uwagę następujące czynniki: aktywa które w ten proces angażują, pełnione przez nie funkcje, ponoszone koszty i ryzyko. Im wyższe ryzyko i koszty ponosi korzystający, im większą wartość aktywów musi zaangażować tym większy udział w wygenerowanym zysku powinien otrzymać;
- 1.5. w procesie ustalania stosownego klucza podziału pożytków istnieje ograniczona możliwość uwzględniania indywidualnej sytuacji każdego korzystającego. Dysponent praw uwzględnia bowiem przeciętną, statystycznie określoną możliwość uzyskiwania pożytków finansowych na danym polu eksploatacji, poszczególni przedsiębiorcy mogą nie uzyskiwać tej rentowności z bardzo wielu powodów (np.: błędny dobór utworów - odtwarzanie w SPA dynamicznych utworów dyskotekowych itp.). Z literatury znana jest i stosowana w praktyce reguła statystyczna „25%” oraz opublikowane wyniki badań statystycznych (Np.: *“Royalty rates for licensing intellectual property”* - Russell Parr 2009 Wiley&Sons, str. 50 i u.) warunków finansowych zawartych umów licencyjnych, wskazujące że istnieje związek

statystyczny pomiędzy rentownością działalności operacyjnej i poziomem opłat licencyjnych. W przywołanych badaniach mediana opłat licencyjnych z tytułu korzystania z wszelkich rodzajów praw majątkowych (przedmiot zarówno prawa własności przemysłowej jak i prawa autorskiego) wynosiła 4,3% przy przeciętnej rentowności 18,8%, co wskazuje, że udział licencjodawcy w pożytkach finansowych generowanych przez licencjobiorcę (w wygenerowanej przez niego rentowności) wynosi przeciętnie 22,6%. Wartość reguły podziału pożytków jest silnie zróżnicowana zależnie od branży a przede wszystkim poziomu inwestycji i ryzyka związanych z uruchomieniem procesu korzystania z dóbr niematerialnych na określonym polu eksploatacji w działalności gospodarczej podmiotów korzystających i w przytoczonych badaniach statystycznych zawiera się w przedziale od 15,8% do 48% (*Pomijając bardzo szczególną branżę jaką jest produkcja układów scalonych*). Zastosowanie podejścia porównawczego stwarza możliwość uzasadnienia odpowiedniego poziomu podziału pożytków w zależności od cech działalności gospodarczej prowadzonej z wykorzystaniem analizowanych utworów i przedmiotów praw pokrewnych na polu eksploatacji odtwarzania. Np.: Jeśli w wyniku badań behawioralnych ustalono, że wartość przychodów generowanych w związku przyczynowo-skutkowym z korzystaniem z muzyki w obiekcie handlowym wynosi 20000 zł w skali miesiąca i obiekt tego rodzaju prowadzi działalność gospodarczą charakteryzującą się rentownością na poziomie 10%, to przy zastosowaniu „reguły 25%” można domniemywać że poziom opłaty licencyjnej powinien wynosić $22,6\% \cdot 10\% = 2,26\%$, czyli w wyrażeniu kwotowym $20000 \cdot 2,26\% = 452$ zł;

- 1.6. ustalenie poziomu wynagrodzenia z zastosowaniem przedstawionego powyżej podejścia wymaga szczegółowych danych pozwalających nie tylko na ustalenie potencjalnych przychodów związanych z korzystaniem z utworów i przedmiotów praw pokrewnych, ale także przeciętnej poziomu rentowności realizowanej przez podmioty korzystające z tych praw na danym polu eksploatacji.
2. zweryfikowanie stawek wynagrodzeń z zastosowaniem podejścia rynkowego oznacza zaś konieczność analizy proponowanych tabel wynagrodzeń, na podstawie prawidłowej i wiarygodnej analizy statystycznej zawartych umów. Weryfikacji podlega w tym przypadku utrwalona praktyka rynkowa z wykorzystaniem analizy porównawczej. Stosowana w podejściu rynkowym metoda wyceny określana jest jako „metoda porównawcza” lub „comparability method”. Zastosowanie podejścia rynkowego wymaga zaistnienia odpowiednich warunków informacyjnych:
 - 2.1. materiał dowodowy w postaci danych źródłowych (umowy) lub niezależnych opracowań statystycznych warunków finansowych zawartych umów, pozwala na przeprowadzenie profesjonalnej analizy porównawczej stawek wynagrodzeń na bazie praktyki krajowej i/lub zagranicznej w zakresie korzystania z porównywalnych praw majątkowych na porównywalnych polach eksploatacji z wykorzystaniem analizy kluczowych czynników porównywalności;
 - 2.2. istnieje możliwość wiarygodnego skorygowania porównywanych stawek wynagrodzeń dla potrzeb analizy porównawczej w zakresie w którym czynniki porównywalności wskazują na istnienie istotnych różnic (np.: stawki stosowane na rynku niemieckim mogą być istotnie wyższe w kontekście relacji siły nabywczej niemieckiego i polskiego konsumenta).

Niezbędne jest zaakceptowanie faktu niezachowania warunków rynkowych w trakcie negocjacji zawartych umów, wobec bezsprzecznego monopolu większości OZZPA w

26

zakresie posiadanych przez nie zezwoleń. Monopol tego rodzaju występuje zarówno w Polsce jak i w innych krajach europejskich. Analiza porównawcza realizowana jest zatem przy uwzględnieniu, że zarówno w przeszłości jak i obecnie warunki zawierania umów licencyjnych nie spełniają kryterium warunków rynkowych. Zakłada się, że duża ilość umów licencyjnych, które były zawierane na przestrzeni kilku lat uwiarygadnia domniemanie, że stawki o określonej statystycznie wysokości nie mogły być nie do przyjęcia dla korzystających, skoro funkcjonowały w obrocie gospodarczym.

W zakresie charakterystyki i oceny materiału dowodowego sprawy w kontekście przesłanki tj. przydatności tego materiału i porównania:

Zastosowanie podejścia dochodowego w procesie weryfikacji stawek wynagrodzeń:

ZOKPA uznał, że materiał dowodowy uzupełniony o stanowiska Wnioskodawców i Uczestników postępowania nie pozwala arbitrom na wiarygodne zastosowanie podejścia dochodowego dla potrzeb weryfikacji proponowanych stawek.

Kluczowym dowodem w sprawie, przedstawionym przez Wnioskodawców było „Badanie wartości muzyki” realizowane w okresie 15-23 maj 2011 r. przez TNS OBOP dla potrzeb ZAIKS, STOART i SPAV w zakresie lokali gastronomicznych, rekreacyjnych, usługowych i handlowych. Badanie to wykazało, że muzyka jest odtwarzana w większości obiektów i odtwarzanie muzyki jest istotne z punktu widzenia właścicieli tych obiektów, gdyż „zachęca do odwiedzania obiektów lub pozostawania w nich dłużej”.

Ocena wartości muzyki została poprowadzona w trzech wymiarach:

1. oszacowanie kwoty, którą skłonni są zapłacić właściciele obiektów za prawo do odtwarzania muzyki, na podstawie badania opinii właścicieli obiektów;
2. oszacowanie potencjalnej straty mierzonej wielkością przychodów ze sprzedaży towarów i usług, którą alternatywnie utracą właściciele obiektów w przypadku rezygnacji z odtwarzania muzyki, na podstawie badania opinii klientów końcowych, którzy zdecydowaliby się na rezygnację z odwiedzania takiego obiektu;
3. oszacowanie potencjalnych pożytków mierzonych wielkością dodatkowych przychodów ze sprzedaży towarów i usług, które alternatywnie uzyskają właściciele obiektów w przypadku odtwarzania muzyki zgodnej z gustami klientów, na podstawie badania opinii klientów końcowych, którzy skłonni są z tego tytułu dopłacić niewielką kwotę do rachunku (1 – 2 zł i 5-10 zł zależnie od obiektu).

Bliższa analiza danych zawartych w tym dokumencie wskazuje, że:

1. badania przeprowadzane były w nieco innym układzie (różne wartości i kryteria w zakresie lokalizacji, rodzaju i wielkości obiektu) w porównaniu z kryteriami zastosowanymi w projektowanych tabelach, co stwarzało trudności w identyfikacji przychodów pozostających w racjonalnie ustalonym związku przyczynowo-skutkowym z korzystaniem przez podmioty gospodarcze z analizowanych utworów i przedmiotów praw pokrewnych na polu eksploatacji odtwarzanie w obiektach zakwalifikowanych do określonych pozycji projektowanych tabel, a w konsekwencji uniemożliwiało zastosowanie tych danych do weryfikacji proponowanych stawek;
2. Wnioskodawcy nie udostępnili danych pozwalających na ocenę rentowności uzyskiwanej przez podmioty korzystające z utworów i przedmiotów praw pokrewnych w ramach

prowadzonej działalności gospodarczej i jak wynika z wypowiedzi ustnej wygłoszonej w trakcie rozprawy nie pozyskiwali danych tego rodzaju;

3. Uczestnicy postępowania podnosili problem rentowności jedynie pośrednio wskazując kilka jednostkowych przypadków działalności gospodarczej (hotele, dyskoteki), w której wprowadzenie nowych tabel wynagrodzeń spowoduje, ich zdaniem, wzrost kosztów działalności.

Zebrany materiał dowodowy zawierał zatem zbyt wiele braków informacyjnych, aby ZOKPA miał możliwość zastosowania podejścia dochodowego, a w tym stosownego klucza podziału pożytków finansowych, możliwych do wygenerowania przez korzystających z utworów i przedmiotów praw pokrewnych na analizowanym polu eksploatacji.

Zastosowanie podejścia rynkowego w procesie zatwierdzania stawek wynagrodzeń:

ZOKPA uznał, że materiał dowodowy uzupełniony o stanowiska Wnioskodawców i Uczestników postępowania pozwala arbitrom na zastosowanie podejścia rynkowego w procesie weryfikacji stawek wynagrodzeń z wykorzystaniem wyników analizy warunków finansowych zawartych umów licencyjnych, przedstawionych przez Wnioskodawców.

Wnioskodawcy jednoznacznie stwierdzili, że projekt tabeli bazuje na analizie stawek stosowanych w obrocie gospodarczym, co sugeruje że przedstawiany przez nich dowód w zakresie wyników badań przeprowadzonych przez TNSOBOP w zakresie analizy behawioralnej nie miał podstawowego znaczenia w procesie ustalania wysokości stawek, a jedynie dowodził, że podmioty korzystające z utworów i przedmiotów praw pokrewnych mogą uzyskiwać wymierne korzyści finansowe z tego tytułu.

W tej sytuacji dowód z utrwalonej praktyki stosowania określonych stawek wynagrodzeń w zawartych umowach posiadał kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia arbitrów.

Wnioskodawcy stwierdzili, że zawarli wiele umów licencyjnych (ZAiKS ponad 50 tys., STOART ponad 45 tys., ZPAV ponad 25 tys., SAWP ponad 3,5 tys., SFP ponad 600) i jednocześnie w odpowiedzi na wezwanie do przedstawienia dowodu w zakresie istniejącej praktyki licencyjnej w obszarze 15 wyodrębnionych części tabeli, Wnioskodawcy przedstawili przykładowe umowy, które co najwyżej potwierdzają, że stawki zbliżone do stawek projektowanych wystąpiły w praktyce ale niewielka liczba udostępnionych umów nie daje żadnych podstaw do przeprowadzenia analizy, pozwalającej na oszacowanie rozkładu wartości stosowanych stawek na bazie istotnej statystycznie próby zawartych umów licencyjnych oraz ustalenia wartości skrajnych i przeciętnych w układzie projektowanych tabel.

Wnioskodawcy przedstawili także wyniki analizy statystycznej przeprowadzonej siłami własnymi, w załączniku nr 32 do pisma ZAiKS z dnia 04 czerwca 2013 r., zawierającym „Średnie stawki stosowane przez poszczególne OZZ na polu odtwarzania na podstawie danych z zawartych umów”. Wnioski z tej analizy zostały następnie uzupełnione o dodatkowe wyjaśnienia ustne w trakcie rozprawy w dniu 22 kwietnia 2013 r.

Z analizy tej wynika, że średnie stawki stosowane przez poszczególne OZZPA na polu odtwarzania na podstawie danych z zawartych umów nie odbiegają zasadniczo od stawek zawartych w zatwierdzanej tabeli np.:

28

- średnia sumaryczna stawka dla obiektów handlowych położonych w Warszawie, Poznaniu, Wrocławiu, Krakowie, Trójmieście, na Śląsku (gr. A) dla obiektu o powierzchni do 20 m² wynosiła 124,87 zł, podczas gdy nowa proponowana stawka globalnego obciążenia wynosi 123,01 zł. W lokalu o powierzchni od 20 do 50 m² nowa stawka jest prawie o 25% wyższa od dotychczasowej ale już dla większych powierzchni nowa stawka jest zdecydowanie niższa np.: dla powierzchni ponad 500 m² zawiera się w przedziale od 590 zł do 750 zł w porównaniu do stawki dotychczasowej zawierającej się w przedziale od 1352 zł do 3646 zł;
- średnia stawka dla gastronomii (z alkoholem, jeśli jest rozróżnienie) w Warszawie dla lokali do 20 miejsc wzrosła o około 27%, podczas gdy dla lokali o większej liczbie miejsc uległa zmniejszeniu o ok. 20%;
- w przypadku usług w najmniejszych miejscowościach (do 10 tys. mieszkańców) stawki uległy znaczącej obniżce od 16% do 20% a w przypadku lokalu o stanowiskowego nawet o ponad 60%, podczas gdy w analogicznych lokalach zlokalizowanych w Warszawie nowe stawki wzrosły o ok. 10% w lokalach do 6 stanowisk i spadły o ok. 50% w lokalach posiadających większą liczbę stanowisk.

W odpowiedzi na pytania arbitrów, Wnioskodawcy wskazywali na trudności w dokładnym odzwierciedleniu wyników analizy zawartych umów w zakresie stosowanych dotychczas stawek wynagrodzeń w relacji do projektu nowych stawek wynagrodzeń, z uwagi na:

- konieczność ujednolicenia zasad naliczania stawek w tabelach zaprojektowanych przez działające wspólnie osiem OZZPA przy uwzględnieniu dotychczasowej praktyki zawierania indywidualnych umów przez poszczególne OZZPA (które stosowały różne progi i kryteria);
- chęć modyfikacji stosowanych dotychczas kryteriów różnicowania stawek wynagrodzeń w kierunku dokładniejszego uwzględnienia wymogów art. 110 u.p.a.

Wymienione czynniki skutkowały w kilku przypadkach istotną różnicą pomiędzy projektowanymi stawkami wynagrodzeń w stosunku do stawek stosowanych w dotychczas zawartych umowach (szczególnie widoczne było to w przypadku stawek dla małych lokali handlowych i gastronomicznych).

Wnioskodawcy zamieścili także zestawienie opracowane na podstawie informacji pozyskanych drogą wywiadów przeprowadzonych w celu uzyskania danych o zróżnicowaniu cen (dane z wywiadów z 210 hotelami, po 35 w każdej kategorii; dane z wywiadów telefonicznych ze 148 lokalami gastronomicznymi; dane z wywiadów telefonicznych z 278 zakładami fryzjerskimi oraz zróżnicowaniu dochodów uzyskiwanych w miejscowościach i miastach o różnej wielkości). Dane te posłużyły do zróżnicowania poszczególnych części tabeli wynagrodzeń z uwzględnieniem lokalizacji oraz skali w jakiej korzystający z utworów i przedmiotów praw pokrewnych prowadzi działalność gospodarczą a także rodzaj działalności (mierzonej przez ilość stanowisk obsługowych, powierzchnię handlową, kategorię hotelu itd.).

Uczestnicy postępowania w swoich pismach procesowych podali jedynie kilka przypadków, w których obciążenia wskazanych podmiotów istotnie wzrosną w efekcie zastosowania nowych tabel wynagrodzeń (dotyczy to kilku wybranych hoteli i dyskotek - taniec), nie prowadząc ich jednak:

1. w piśmie SOLARS z dnia 04 czerwca 2013 r. zamieszczono 3 załączniki (3 przypadki) z kalkulacją porównawczą sumarycznych opłat na rzecz OZZPA, które wynikały z

29

zawartych dotychczas umów oraz opłaty wliczonej według stawki globalnego obciążenia, wynikającej z zatwierdzanej tabeli, w sytuacji gdy korzystający z utworów i przedmiotów praw pokrewnych prowadził działalność polegającą na organizowaniu dyskotek. Uczestnicy postępowania nie podjęli jednak żadnej polemiki i nie ujawnili faktów pozwalających na ocenę skali w jakiej wzrost obciążenia kosztami wynagrodzeń autorskich obciąża przeciętny podmiot korzystający z utworów i przedmiotów praw pokrewnych w działalności w której muzyka w najbardziej oczywisty sposób wpływa na zdolność do generowania przychodów i zysków jakim jest organizacja imprez tanecznych ani też nie wykazali relacji zachodzących pomiędzy wielkością tego obciążenia i przeciętną rentownością prowadzonej działalności. Nie można zatem twierdzić, że nowe stawki wynagrodzeń zostały ustalone nieprawidłowo.

1. w piśmie IGHP z dnia 04 czerwca 2013 r. zamieszczono 13 pojedynczych umów zawartych z różnymi OZZPA (ZPAV, SFP, SAWP, STOART) w sposób nie dający możliwości oceny tych przypadków w kontekście stawki globalnego obciążenia wynikającej z rozpatrywanej tabeli.

Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy, ZOKPA ocenił, że wyniki analizy statystycznej zamieszczonej przez Wnioskodawców we wspomnianym załączniku 32 są wiarygodnym dowodem w sprawie, szczególnie że Uczestnicy postępowania nie przedstawili wiarygodnych dowodów obalających wyniki tej analizy na podstawie własnych badań statystycznych.

ZOKPA uważa, że zatwierdzana tabela spełnia przesłanki określone w art. 110 oraz art. 110¹³ ust. 5 pkt 2 u.p.a. Zatwierdzana tabela została zorganizowana w 15 częściach zróżnicowanych ze względu na zakres i charakter korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych. W każdej z części tabeli wystąpiło zróżnicowanie stawek w relacji do wpływów osiąganych przez użytkowników z korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych oraz rolę jaką pełni korzystanie z utworów i przedmiotów praw pokrewnych w działalności podmiotu.

Wysokość poszczególnych stawek zróżnicowano kierując się uzasadnionymi kryteriami: (i) wielkość miejscowości (liczba mieszkańców), (ii) rodzaj obiektu zaliczonego do wyodrębnionych kategorii, (iii) zakres korzystania (mierzonymi: liczbą miejsc w obiekcie, wielkością nagłaśnianej powierzchni, kategorią obiektu hotelowego, rodzajem środka transportu, liczbą punktów - pomp na stacjach benzynowych, miejsc parkingowych, rodzajem i charakterem imprez, liczby osób uczestniczących w odtworzeniu oraz czasu jego trwania). Tabela ustala stawkę ogólnego obciążenia korzystających z utworów i przedmiotów praw pokrewnych.

W zakresie stanowiska Wnioskodawców i Uczestników w toku postępowania:

ZOKPA wydając orzeczenie bierze również pod uwagę – w myśl art. 110¹³ ust. 5 pkt 4 u.p.a. – stanowiska Uczestników postępowania.

Na wymóg konieczności łącznego uwzględniania stanowiska z jednej strony organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi reprezentujących interesy autorów/artystów wykonawców/producentów, z drugiej zaś strony stanowiska podmiotów reprezentujących potencjalnych użytkowników wskazywał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24 stycznia 2006 r. (sygn. akt: SK 40/04). Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu tego wyroku wskazywał, iż konieczne jest w procesie konstruowania i zatwierdzania tabel przyznanie przeciwstawnych stanowisk organizacji zbiorowego zarządzania i użytkowników, tak aby

organ rozstrzygający wysokość stawek tabelowych mógł wyrobić sobie opinię co do podstawy tj. uprawdopodobnionej wysokości stawek rynkowych jak i granicy dopuszczalnej korekty takich stawek wynagrodzeń. Organowi zatwierdzającemu tabele i określone w nich stawki wynagrodzeń nie wolno odejść w sposób nieuzasadniony, niekontrolowany od stawek ukształtowanych na rynku, zaś projekt tabel wynagrodzeń powinien zawierać poziom stawek wynagrodzeń najbliższy poziomowi jaki miałyby miejsce w przypadku przeprowadzenia normalnych, rynkowych negocjacji handlowych.

W ramach postępowania z wniosku SAWP, ZASP, ZAiKS, STL, ZPAV, SFP, SAFT i STOART (wniosek Polskiej Książki omówiony jest oddzielnie w ramach niniejszego uzasadnienia) - ZOKPA uwzględnił (przy wydawaniu przedmiotowego orzeczenia):

1. pisma procesowe składane przez Wnioskodawców i Uczestników postępowania, stanowiska i ustne wyjaśnienia wszystkich Uczestników postępowania składane na kolejnych posiedzeniach ZOKPA, które zostały zaprotokołowane;
2. umowy złożone przez Wnioskodawców i Uczestników, które zostały dopuszczone jako dowód w sprawie na okoliczność ich zawarcia, treści oraz stosowanych stawek wynagrodzeń oraz stosowanych stawek wynagrodzeń;
3. dokumenty w postaci złożonych badań, które zostały dopuszczone na okoliczność ich przeprowadzenia i ich wyników.

Wnioskodawcy w toku całego postępowania konsekwentnie podtrzymywali wniosek o zatwierdzenie złożonych przez nich tabel wynagrodzeń. Wskazywali na fakt uzgodnienia wspólnej tabeli wynagrodzeń za korzystanie z utworów i przedmiotów praw pokrewnych na polu eksploatacji odtwarzanie przez wszystkie właściwe i reprezentatywne organizacje zbiorowego zarządzania w tym zakresie, podnosili fakt uwzględnienia w proponowanych stawkach dotychczasowej praktyki rynkowej, z uwzględnieniem okoliczności, iż stosowane stawki nie były od dłuższego czasu waloryzowane, jak też fakt, iż stawki te nie obejmowały dotychczas wszystkich podmiotów uprawnionych. Wnioskodawcy ci powoływali się na składane przez siebie do akt sprawy badania, z których wynika wpływ korzystania z utworów/przedmiotów praw pokrewnych na przychody podmiotów gospodarczych wykorzystujących te utwory/przedmioty praw pokrewnych bezpośrednio do prowadzenia swojej działalności gospodarczej lub na wzrost tych przychodów, jako element towarzyszący (wzbogacający) działalność handlową lub usługową danych podmiotów.

Uczestnicy postępowania kwestionowali przedmiotowe tabele wynagrodzeń, wnosząc o odmowę ich zatwierdzenia, podnosząc główny zarzut zbyt wysokich stawek wynagrodzeń, na który składało się szereg zarzutów szczegółowych, takich jak:

1. nieudowodnienie zasadności stawek proponowanych przez Wnioskodawców;
2. oderwanie proponowanych stawek od realiów rynkowych i brak ich oparcia o faktycznie obowiązujące umowy zawarte pomiędzy organizacjami zbiorowego zarządzania a danym korzystającym;
3. wskazanie nieprawidłowych i pozomych kryteriów ustalania wysokości stawek, w efekcie czego przedłożone tabele nie uwzględniają kryteriów z art. 110 u.p.a.

W zakresie charakteru postępowania w związku z zastosowaniem przepisów o postępowaniu nieprocesowym:

Zgodnie z dyspozycją art. 110¹ ust. 3 i 4 PrAut, o ile przepisy tej ustawy nie stanowią inaczej, do postępowań przed Komisją Prawa Autorskiego, z wyłączeniem art. 49 k.p.e., stosuje się

31

odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym. Stosownie do treści tego przepisu, w celu rozpoznania i rozstrzygnięcia przedstawionego ZOKPA wniosku o zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie, poza merytorycznymi przesłankami określonymi w art. 110 i art. 110¹³ ust. 5 PrAut, należało zatem uwzględnić przepisy postępowania zawarte w Księdze Drugiej Tytułu I k.p.c., stosując je odpowiednio, oraz poprzez treść art. 13 § 2 k.p.c. posiłkowo stosować przepisy o procesie.

ZOKPA wziął pod uwagę, iż stronami postępowania były organizacje zbiorowego zarządzania, które w udzielonym im zezwoleniu mają wskazane pole eksploatacji odtwarzanie oraz organizacje zrzeszające podmioty korzystające z utworów i przedmiotów praw pokrewnych, których działalność obejmuje to pole eksploatacji, a ich interesy przenikają się i krzyżują, w samym zaś postępowaniu nieprocesowym znacznie mocniej akcentowany jest interes publiczny (*vide: Jacek Gudowski, komentarz do art. 506 Kpc. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze*, Maria Jędrzejewska, Paweł Grzegorzczuk, Karol Weitz, Tadeusz Ereciński, Jacek Gudowski). Postępowanie nieprocesowe wyróżnia się także tym, że częściej niż w procesie zapadają w nim orzeczenia konstytutywne, tj. tworzące albo kształtujące stosunki prawne dotyczące wielu różnych podmiotów (*por. uchw. składu 7 sędziów SN - zasada prawna - z 20 kwietnia 2010 r., III CZP 112/09, LexPolonica nr 2227644, OSNC 2010, nr 7-8, poz. 98*).

Uznając, iż wnioski w niniejszej sprawie zostały złożone przez podmioty uprawnione tj. Wnioskodawcy są organizacjami zbiorowego zarządzania w rozumieniu art. 104 PrAut, których działalność, zgodnie z uzyskanymi zezwoleniami ministra właściwego ds. kultury i dziedzictwa narodowego, obejmuje pole eksploatacji objęte wnioskami, ZOKPA uznał, iż złożone wnioski spełniły wymogi formalne określone w art. 110¹³ ust. 4 i 5 PrAut tj. określały: 1) pole eksploatacji, których dotyczy tabela wynagrodzeń; 2) kategorie utworów i przedmiotów praw pokrewnych, których dotyczy tabela wynagrodzeń; 3) kategorie podmiotów uprawnionych, na rzecz których Wnioskodawca działa; 4) wysokość stawek wynagrodzenia, 5) niższe stawki wynagrodzeń dla podmiotów prowadzących działalność kulturalną oraz instytucji oświatowych, korzystających z utworów i przedmiotów praw pokrewnych w zakresie prowadzonej przez nie działalności statutowej, jeżeli korzystanie nie łączy się z osiąganiem korzyści majątkowych.

W związku z odpowiednim stosowaniem przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, uwzględniając cel niniejszego postępowania oraz przesłanki merytoryczne orzekania, ZOKPA oczekiwał aktywności w toku postępowania zarówno ze strony Wnioskodawców i Uczestników, w szczególności w zakresie materiału dowodowego mającego wspierać stanowiska i twierdzenia poszczególnych zainteresowanych. Kontradyktoryjność postępowania, zdaniem ZOKPA, winna znaleźć swój pełen wyraz w niniejszym postępowaniu, ta zaś nakłada na wszystkie strony uczestniczące w postępowaniu obowiązek przedstawienia materiału faktycznego i dowodowego oraz wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, zaś do ZOKPA należy ocena tego materiału, z uwzględnieniem zasad swobodnej oceny, jak i wiedzy specjalistycznej członków ZOKPA oraz ich znajomości specyfiki zbiorowego zarządu i użytkowania utworów i przedmiotów praw pokrewnych.

Zdaniem ZOKPA zasadność tej oceny potwierdza dyspozycja art. 6 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., stanowiącego, iż strony i Uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać

wszystkie okoliczności faktyczne i dowody bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko.

A zatem inicjatywa dowodowa winna leżeć po stronie wszystkich zainteresowanych, z dołożeniem należytej staranności i przy uwzględnieniu, iż większość zainteresowanych reprezentowana była przez profesjonalnych pełnomocników. Nie jest zatem wystarczające w toku postępowania przed ZOKPA, generalne przeczenie twierdzeniom i dowodom przedstawionym przez inne strony postępowania, bez wskazania nie tylko konkretnych twierdzeń, którym się przeczy, ale także bez przedstawienia materiału dowodowego potwierdzającego, lub uwiarygodniającego twierdzenia podmiotu przeczącego, przy zastosowaniu normalnych reguł dowodowych, zasad doświadczenia i norm wnioskowania. Na uwagę zasługuje w tym kontekście wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2009 r., sygn. akt III CSK 341/08, w którym Sąd Najwyższy stwierdził, iż w odpowiedzi na pozew pozwany nie może twierdzić, iż „nie zgadzając się z pozwem, przeczy wszystkim faktom powołanym przez powoda, poza tymi, które wyraźnie przyzna”. Poprzez treść art. 13 § 2 k.p.c., konstatacja ta winna mieć zastosowanie również w postępowaniu nieprocesowym, a zatem każdy z zainteresowanych biorący udział w sprawie, winien, jeśli ma to służyć obronie jego racji, nie tylko ustosunkować się do twierdzeń drugiej strony, ale także winien wskazać fakty i dowody związane z konkretnymi okolicznościami, z którymi się nie zgadza i z których wywodzi dla siebie skutki prawne. Prezentowany pogląd stanowi potwierdzenie wcześniejszych wypowiedzi orzecznictwa oraz doktryny.

Reasumując, w zestawieniu z materiałem dowodowym przedstawionym przez Wnioskodawców – co nie dotyczy jednak wniosku Polskiej Książki, i co będzie przedmiotem odrębnego omówienia poniżej – postawa Uczestników postępowania skupiała się na negowaniu twierdzeń, argumentów i dowodów przedkładanych przez Wnioskodawców, zaś dostarczony w skromnym zakresie, wrywkowy, trudny do analizy i weryfikacji materiał dowodowy, nie dawał się jednoznacznie powiązać z konkretnymi okolicznościami. Okazał się on zatem niewystarczający i nie pozwolił na skuteczne zanegowanie twierdzeń wniosku dotyczącego wspólnej tabeli wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie, złożonego przez osiem organizacji zbiorowego zarządzania: SAWP, ZASP, ZAiKS, STL, ZPAV, SFP, STOART, SAFT. Propozycje stawek wynagrodzeń zawarte we wspólnym wniosku ww. organizacji zbiorowego zarządzania, wsparte bowiem zostały m. in. kopiami umów licencyjnych, stawkami tabel dotychczas stosowanych w obrocie przez poszczególne organizacje, badaniami wartości muzyki, oceną wpływu odtwarzanej muzyki na wpływy użytkowników, co w sytuacji, gdy proponowane stawki wynagrodzeń nie odbiegają, a co do zasady są niższe od stawek wynagrodzeń stosowanych w praktyce, ma kluczowe znaczenie przy rynkowym podejściu do przedłożonych tabel wynagrodzeń.

W zakresie wniosków:

Wobec wskazanych okoliczności, ZOKPA uznał za miarodajne odniesienie proponowanych tabel do stawek wynagrodzeń stosowanych w umowach zawartych z korzystającymi. W wyniku analizy przedłożonych przez Wnioskodawców umów, ZOKPA ustalił, iż średnie stawki stosowane przez poszczególne OZZPA na polu odtwarzanie nie odbiegają zasadniczo od stawek zawartych we wnioskowanych tabelach a występujące różnice można uznać za uzasadnione z uwagi na konieczność ujednolicenia zasad naliczania stawek w tabelach przedłożonych w ramach wspólnego wniosku oraz jednolitego zastosowania kryteriów z art. 110u.p.a.

33

Jak już zauważono, Uczestnicy postępowania, będący oponentami wniosku, nie wykazali żadnej aktywności dowodowej, która dawałaby podstawy do zakwestionowania przedłożonych tabel wynagrodzeń z punktu widzenia kryteriów z art. 110 u.p.a. Nie wykazali również, że wartość łącznego obciążenia podmiotów korzystających na polu odtwarzania w sposób nieuzasadniony obniża rentowność prowadzonej działalności. Przedstawione przez Uczestników przypadki, w których obciążenia wskazanych podmiotów istotnie wzrosną w efekcie zastosowania nowych tabel wynagrodzeń, nie zwalniają jednak z konieczności wykazania, że taki wzrost narusza wskazane wyżej kryteria ustalania tabel wynagrodzeń. Uczestnicy ograniczyli się tymczasem do zgłoszenia ogólnych zarzutów, które nie były poparte żadnymi dowodami.

Trzeba również zauważyć, że kwestionując zaproponowane przez Wnioskodawców stawki wynagrodzeń, Uczestnicy nie przedstawili własnych propozycji tych stawek wraz z uzasadnieniem i dowodami na ich zasadność. Z uwagi na powyższe, ZOKPA nie miał podstaw faktycznych do przeprowadzenia postępowania w formule koncyliacyjnej.

ZOKPA w sposób wszechstronny i wnikliwy rozważył stanowisko zaprezentowane przez wszystkich Wnioskodawców i Uczestników, podając je ocenie i analizie pod kątem wszystkich wymaganych przesłanek, w tym kryteriów opisanych w art. 110 u.p.a., tj. z uwzględnieniem wysokości wpływów osiąganych z korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych, a także z uwzględnieniem charakteru i zakresu korzystania z tych utworów i przedmiotów praw pokrewnych.

W ocenie ZOKPA, przedstawione przez SAWP, ZASP, ZAiKS, STL, ZPAV, SFP, SAFT i STOART wspólne tabele wynagrodzeń spełniają ustawowe kryteria i mają oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, przy uwzględnieniu zastrzeżeń związanych z odmową zatwierdzenia ich części zgodnie z pkt. 2 orzeczenia. Zaproponowane w tych tabelach stawki wynagrodzeń, z uwagi na: przyjęte kryteria i zasady klasyfikacji, szczegółowość i konkretność tych tabel, są przejrzyste i pozwalają korzystającym na ich pełne zrozumienie i zastosowanie do konkretnej sytuacji faktycznej.

W związku z powyższym, opisane powyżej zastrzeżenia i zarzuty Uczestników, zgłoszone w toku postępowania, nie zasługiwały na uwzględnienie. Z kolei odmowa zatwierdzenia z pkt. 2 orzeczenia i propozycje zmian wynikały z analizy i oceny ZOKPA, które zostały oparte na ustawowych kryteriach weryfikacji tabel wynagrodzeń.

W zakresie uzasadnionego interesu społecznego:

Zgodnie z art. 110¹³ ust. 5 pkt 5 u.p.a. przesłankę oceny zasadności wniosku o zatwierdzenie tabel stanowi „uzasadniony interes społeczny”. Przesłankę tę należy rozumieć jako zespół wartości o charakterze ogólnym. Zestawienie tabel z tymi wartościami ma pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na pytanie czy dobro publiczne przemawia za zatwierdzeniem czy odmową zatwierdzenia. Wśród tych wartości można wymienić pewność obrotu, ochronę zasadniczo słabszej strony w relacji uprawniony – użytkownik, opłacalność działalności gospodarczej w zakresie korzystania z przedmiotów ochrony oraz dostęp do dóbr kultury. W ocenie ZOKPA w niniejszej sprawie uzasadniony interes społeczny przemawia co do zasady za zatwierdzeniem tabel. Wynika to z następujących względów. Po pierwsze, Wnioskodawcom udało się przygotować wspólne tabele wynagrodzeń, co stanowi wartość

34

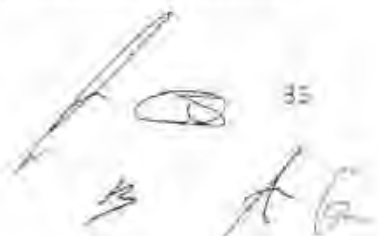

samą w sobie. Oznacza to bowiem ujednolicenie kryteriów obliczania stawek wynagrodzeń. Tym samym pozwala na uniknięcie sytuacji w której np. jedna organizacja reprezentująca artystów wykonawców kalkulowałaby wynagrodzenie należne z tytułu odtwarzania wykonania w punkcie usługowym w oparciu o jego powierzchnię, a druga w oparciu o liczbę stanowisk do obsługi klientów. Jednolitość kryteriów skutkuje większą przejrzystością struktury opłat a tym samym ułatwia użytkownikom orientację co do poziomu obciążeń. Po drugie, istnienie zatwierdzonych tabel obejmujących pole eksploatacji odtwarzanie, stanowiącym jedno z podstawowych pól eksploatacji i charakteryzującym się masowością aktów eksploatacji jest potrzebne zwłaszcza użytkownikom. W przypadku zatwierdzenia tabel użytkownik ma pewność prawną co do poziomu obciążeń co ułatwia planowanie finansowe działalności gospodarczej. Nadto, użytkownik nie musi negocjować stawek z każdą organizacją z osobna. Po trzecie, oceniając *en bloc* stawki objęte przedmiotowymi tabelami, nie sposób podzielić zarzutu o generalnym zwiększeniu wysokości stawek w stosunku do stosowanych w obecnie obowiązujących umowach. Jak już wskazano, odnotować można zarówno obniżenie, jak i podwyższenie stawek. W ocenie ZOKPA wzrost stawki w niektórych przypadkach jest uzasadniony charakterem korzystania z przedmiotów ochrony. Trzeba bowiem odróżnić sytuacje, w których odtwarzanie utworów i przedmiotów praw pokrewnych odbywa się niejako przy okazji wykonywania podstawowych czynności przez przedsiębiorcę prowadzącego określoną działalność gospodarczą (np. odtwarzanie utworów muzycznych i słowno-muzycznych w sklepie spożywczym) od sytuacji, w których odtwarzanie przedmiotów ochrony stanowi podstawę działalności (np. dyskoteka). Wzrost stawek dotyczy generalnie tej drugiej grupy sytuacyjnej i nie jest on tego rodzaju, iż wyklucza opłacalność działalności. Po czwarte, ZOKPA podziela stanowisko sformułowane w doktrynie prawa autorskiego oraz orzecznictwie TK, iż podstawowym interesem społecznym jest zapewnienie twórcom i artystom wykonawcom godziwego wynagrodzenia za korzystanie z przedmiotów ochrony (por. E. Traple (w:) J. Barta, M. Czajkowska-Dąbrowska, Z. Cwiakalski, R. Markiewicz, E. Traple, *Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz*, Warszawa 2011, s. 682-3 oraz wyrok TK z dnia 24 stycznia 2006 r., SK 40/04, OTK-A 2006/1/5). W świetle materiału niniejszego postępowania brak jest podstaw do przyjęcia tezy, że wnioskowany poziom stawek ogranicza dostęp szerokiej publiczności do dóbr kultury.

W zakresie przyczyn częściowej odmowy i uzasadnienia propozycji RPA:

ZOKPA, po przeanalizowaniu zgromadzonego materiału dowodowego oraz oświadczeń Wnioskodawców i Uczestników złożonych w pismach w toku postępowania oraz podczas posiedzeń, docenił wkład ośmiu ww. organizacji zbiorowego zarządzania w przygotowanie integralnej, kompletnej, uzgodnionej przez organizacje reprezentujące tak twórców, jak i podmioty praw pokrewnych, uwzględniającej realia i praktykę rynkową, tabeli wynagrodzeń. Jednocześnie, mając na uwadze rolę Komisji oraz kompetencje orzecznicze, po dokonaniu oceny, o czym była mowa powyżej, przesłanek merytorycznych określonych w art. 110 i art. 110¹³ ust. 5 PrAut, ZOPKA zatwierdził wspólną tabelę wynagrodzeń na polu eksploatacji odtwarzanie złożoną przez: SAWP, ZASP, ZAiKS, STL, ZPAV, SFP, STOART, SAFT z zastrzeżeniem pkt. 2 orzeczenia.

Odmowa zatwierdzenia ww. wspólnej tabeli wynagrodzeń w części i przedstawienie w tym zakresie własnych propozycji przez ZOKPA znajduje swoją formalnoprawną podstawę w art. 110¹³ ust. 4 PrAut. Rozstrzygając w tym zakresie ZOPKA uwzględnił poniższe okoliczności:

Ad. 2.1. Orzeczenia - w zakresie Postanowień Ogólnych II. Postanowienia Ogólne pkt. 3 - w ocenie ZOKPA proponowana stawka dla podmiotów prowadzących działalność kulturalną oraz instytucji oświatowych, korzystających z utworów i przedmiotów praw pokrewnych w zakresie prowadzonej przez nie działalności statutowej, która nie łączy się z osiąganiem korzyści majątkowych, obniżona jedynie o 10% jest nieadekwatna, nie uwzględnia ratio legis przepisu oraz jego funkcji, którą jest ułatwienie i wspieranie działalności kulturalnej i oświatowej.

W tym zakresie brak jest wypracowanej, jednolitej praktyki, jednak w ocenie ZOKPA należy przede wszystkim uwzględnić, że obniżona stawka dotyczy podmiotów i organizacji niecierpiących korzyści majątkowych z korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych w ich działalności statutowej. A zatem założyć należy, iż są to organizacje, i takie założenie przyjął ustawodawca wprowadzając regulację szczególną w art. 110¹² ust. 5 PrAut, mające krzewić kulturę i oświatę, a zatem te aspekty życia społecznego, które zasługują na szczególne wsparcie, które w istocie decydują o poziomie rozwoju społecznego i stanowią konieczną, a często niedocenianą bazę dla współczesnego społeczeństwa informacyjnego. Z tego też względu, w ocenie ZOKPA proponowane obniżone stawki nie mogą mieć jedynie charakteru nieznacznego, a realne i odczuwalne obniżenie tych stawek dla ww. organizacji to obniżenie o 35%. Zwłaszcza, iż w przypadku podwyższenia stawek ze względu na położenie miejsc i obiektów w miejscowościach atrakcyjnych turystycznie w okresie sezonu turystycznego oraz dla obiektów o podwyższonym standardzie lub atrakcyjności, Wnioskodawcy zaproponowali podwyższenie stawki o 30% (vide Postanowienia Ogólne VI. Podwyższenie Stawki).

Ad. 2.2. Orzeczenia - w zakresie Postanowień Ogólnych II. Postanowienia Ogólne pkt. 4 - w ocenie Zespołu, uwzględniając dyspozycję art. 110¹³ ust. 8 PrAut, w sytuacji gdy wspólny wniosek ośmiu organizacji zbiorowego zarządzania jest rozstrzygany w dniu 10 lipca 2013 r., a zatem stawki te nie będą miały z pewnością zastosowania za okres wcześniejszy, niezasadne i nieracjonalne byłoby ich waloryzowanie do dnia 15 lutego 2013 r., tj. za okres sprzed zatwierdzenia tabeli wynagrodzeń. Pierwszym adekwatnym terminem pierwszej waloryzacji, stosownie do przywołanego powyżej przepisu ustawy, będzie zatem najwcześniej 15 lutego 2014 r.

Ad. 2.3. Orzeczenia - w zakresie Postanowień Ogólnych III. Definicje pkt. 4 i 5 - w ocenie Zespołu proponowane przez Wnioskodawców definicje „sezonu turystycznego” oraz „miejscowości atrakcyjnej turystycznie” miały charakter nieostry, powodowały wątpliwości interpretacyjne i mogły być przyczyną nieporozumień oraz sporów. Z tego względu konieczne było zaproponowanie przez ZOKPA własnych rozwiązań, zważywszy zwłaszcza, iż od treści obu ww. definicji w sposób bezpośredni zależy możliwość zastosowania stawki podwyższonej o 30%, bowiem ma ona znajdować zastosowanie do miejsc i obiektów w miejscowościach atrakcyjnych turystycznie w okresie sezonu turystycznego oraz do obiektów o podwyższonym standardzie lub atrakcyjności.

ZOKPA ma świadomość, iż zaproponowane definicje mogą wydawać się kontrowersyjne, jednak inicjatywa Zespołu w tym zakresie była niezbędna, zaś przedstawione propozycje uwzględniają zarówno aspekty normatywne, językowe i logiczne, jak i pragmatyczne.

Wprawdzie brak jest normatywnych definicji pojęć „sezon turystyczny” oraz „miejscowość atrakcyjna turystycznie”, to jednak w przypadku pierwszej z nich z pewnością można odnieść

się do obowiązujących uregulowań oraz do okoliczności notoryjnej, iż wzmożony ruch turystyczny ma miejsce w okresie przerw świątecznych, ferii zimowych i ferii letnich, z których korzystają dzieci i młodzież. Zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 22 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, to minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ustala organizację roku szkolnego, uwzględniającą w szczególności terminy rozpoczynania i kończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, przerw świątecznych i ferii szkolnych. Obecnie kwestie te reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (z późn. zm.) i w ocenie ZOKPA stanowi ono najpewniejszy i budzący najmniej wątpliwości punkt odniesienia.

Definicja „miejscowości atrakcyjnej turystycznie” nasuwa więcej problemów zwłaszcza, że celem ZOKPA było uniknięcia sytuacji, w których użytkownicy utworów i przedmiotów praw pokrewnych z dużych miast, takich jak Warszawa, Kraków, Wrocław, Poznań, Gdynia, Gdańsk, Sopot, miast aglomeracji śląskiej, czy z miejscowości powyżej 100.000 mieszkańców, dla których w tabeli wynagrodzeń na polu odtwarzania przewidziano co do zasady stawki wyższe niż dla użytkowników z innych miejscowości, byłoby dodatkowo obciążani podwyższeniem stawek.

Analizując cechy, które decydują o atrakcyjności turystycznej danej miejscowości, z uwzględnieniem założenia wskazanego w akapicie powyżej, ZOKPA uznał, iż są to:

1. zarówno cechy przyrodnicze, jak i nie przyrodnicze;
2. znaczenie determinujące mają w przypadku cech przyrodniczych walory środowiska naturalnego, zaś w przypadku cech nieprzyrodniczych elementy kultury materialnej i duchowej, względnie warunki pozwalające na uprawianie turystyki wyspecjalizowanej – przy czym walory te mogą występować rozłącznie lub wspólnie;
3. zagospodarowanie turystyczne rozumiane jako wszelkiego rodzaju obiekty oraz urządzenia turystyczne, które mają na celu służyć przyjeżdżającym na dany obszar turystom i zaspokajaniu ich potrzeb związanych z bierną lub aktywną turystyką, na które składają się baza noclegowa, baza gastronomiczna, obiekty sportowe, obiekty kultury i szlaki;
4. dostępność komunikacyjna, rozumiana jako stopień łatwości z jakim można dostać się do danej miejscowości, dzięki istnieniu sieci infrastruktury i usług transportowych.

Analizując z kolei liczbę mieszkańców w miejscowościach uchodzących powszechnie za atrakcyjne jako miejsce wyjazdów wypoczynkowych i będących celem takich wyjazdów, ZOKPA na podstawie powszechnie dostępnych danych statystycznych ustalił, iż populacja mieszkańców najpopularniejszych miejscowości turystycznych nie przekracza 50.000 - liczba mieszkańców: Kołobrzegu to 46 951, Zakopanego to 27 857, Krynicy Górskiej to 11 361, Krynicy Morskiej to 1349, Władysławowa to 15 328.

Ad. 2.4 Orzeczenia - w zakresie Postanowień Ogólnych VII. Postanowienia Szczególne – za nieuzasadniony ZOKPA uznał projekt przepisu tabeli wynagrodzeń, iż wobec obiektów handlowych i gastronomicznych czynnych do 15 dni w miesiącu, stawka wynagrodzeń wynosi 75% stawki ustalonej w poszczególnych częściach tabeli dla danego rodzaju obiektu. Zasadniczo w ocenie ZOKPA, w przypadku ww. obiektów czynnych krócej w skali miesiąca, wynagrodzenie winno być proporcjonalne i liczone w relacji dni, w których dany obiekt handlowy lub gastronomiczny jest czynny, do dni pracy w danym miesiącu. Ze względów jednak pragmatycznych, biorąc pod uwagę trudność zarówno dla użytkowników praw w

raportowaniu dni otwarcia obiektu w danym miesiącu, jak i trudność dla organizacji zbiorowego zarządzania w zakresie kontroli rzeczywistej ilości dni w miesiącu, w których obiekt był czynny – ZOKPA przedstawił propozycję kompromisową, przyjmując domniemanie faktyczne, iż wobec obiektów handlowych i gastronomicznych czynnych do 15 dni w miesiącu, stawka wynagrodzeń wynosi 50% stawki ustalonej w poszczególnych częściach tabeli dla danego rodzaju obiektu. Propozycja ta wynika również z faktu, że w przypadku wprowadzenia proporcjonalnego liczenia wynagrodzenia, trudno byłoby przesądzić czy proporcje należałoby odnosić do dnia roboczych, czy do dni miesiąca, w sytuacji gdy obiekty handlowe i gastronomiczne na różnych zasadach są otwierane stosownie do lokalizacji czy sezonu.

Ad. 2.5 Orzeczenia - w części I HANDEL GRUPA „A” oraz GRUPA „C”, ZOKPA zdecydował odmówić zatwierdzenia tabeli wynagrodzeń w zakresie oznaczenia progów powierzchni nagłaśnianej w obiekcie handlowym, określonych i zaproponować własne progi, bowiem Wnioskodawcy przeoczyli w poszczególnych nw. przedziałach powierzchni powierzchnię 1 m², która w przedstawionej przez nich tabeli wynagrodzeń pozostała nieuregulowana, z tego względu należało zaproponować nw. modyfikacje – zmieniając powierzchnię nagłaśnianą w obiekcie handlowym: w grupie „A” z „od 21 do 50 m²” na „powyżej 20 do 50 m²”; z „od 51 do 100 m²” na „powyżej 50 do 100 m²”; z „od 101 do 500 m²” na „powyżej 100 do 500 m²”; z „od 501 do 2500 m²” na „powyżej 500 do 2500 m²”; z „od 3001 do 5000 m²” na „powyżej 3000 do 5000 m²”; z „od 5001 do 10000 m²” na „powyżej 5000 do 10000 m²”; a w grupie „C” z „od 101 do 500 m²” na „powyżej 100 do 500 m²”; z „od 501 do 1000 m²” na „powyżej 500 do 1000 m²”; z „od 1000 do 9999 m²” na „powyżej 1000 do 10000 m²”.

W ocenie ZOKPA, nie można akceptować sytuacji, w którym pewien zakres korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych byłby nieuregulowany w tabeli wynagrodzeń, a nadto nieskorygowanie zauważonej nieścisłości prowadziłoby do zachwiania logiki stawek przewidzianych w tabeli wynagrodzeń, bowiem w pewnych przypadkach podmiot korzystający z ww. praw w obiekcie handlowym o większej powierzchni mógłby ponosić niższe koszty z tego tytułu, niż podmiot korzystający z praw w obiekcie handlowym o mniejszej powierzchni.

W zakresie oddalenia wniosku Polskiej Książki:

W myśl art. 110¹³ ust. 4 u.p.a. ZOKPA zatwierdza albo odmawia zatwierdzenia tabeli wynagrodzeń, w całości albo w części. W zakresie, w którym zespół odmówił jej zatwierdzenia, przedstawia na piśmie propozycje zmian w przedłożonej do zatwierdzenia tabeli wynagrodzeń, wraz z ich uzasadnieniem. Typy orzeczeń przewidzianych w tym przepisie opierają się na wspólnym założeniu tj., iż w sprawie został zgromadzony materiał dowodowy pozwalający na uznanie, że tabele spełniają kryteria ustawowe albo umożliwiające, przy odmiennej ocenie zespołu orzekającego, sformułowanie propozycji zmian uwzględniających te kryteria. Brak lub niedostateczność materiału dowodowego nie pozwala zespołowi orzekającemu na wydanie żadnego ze wskazanych wyżej orzeczeń. Orzeczenie takie byłoby bowiem oderwane od stanu sprawy, nosiłoby znamiona dowolności a w konsekwencji uragałoby podstawowym zasadom orzekania. Jedynym dopuszczalnym rozwiązaniem jest w takich warunkach oddalenie wniosku. Odpowiednie stosowanie przepisów o postępowaniu dowodowym oznacza, że w przypadku nieudowodnienia materialnych przesłanek wniosku, podlega on oddaleniu.

38
A7 61

W sprawie niniejszej nie został osiągnięty konsensus. Zakwestionowano tabele Polskiej Książki objęte wnioskiem, zgłaszając liczne zarzuty, w tym co do wysokości stawek. Uczestnicy postępowania z wniosku Polskiej Książki wnosili o obmowę zatwierdzenia tabel. W tych warunkach ZOKPA mógł wydać orzeczenie merytoryczne w warunkach postępowania kontradiktoryjnego, biorąc pod uwagę zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

Wnioskodawca nie przedstawił merytorycznego uzasadnienia tabel objętych wnioskiem i nie udowodnił, że proponowane stawki spełniają ustawowe kryteria. W toku postępowania okazało się nadto, że Wnioskodawca nie zawarł jak dotąd żadnych umów z użytkownikami i poza sferą opłat z tytułu reprografii nie wykonuje zbiorowego zarządu prawami autorskimi.

Biorąc pod uwagę ustawowe kryteria oceny tabel należy podkreślić, że dla rozstrzygnięcia wniosku istotne znaczenie ma zakres faktycznie wykonywanego przez Wnioskodawcę zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Nie ulega wątpliwości, że odpowiednio długa praktyka organizacji pozwala na wypracowanie akceptowanych przez użytkowników konstrukcji umownych oraz stawek wynagrodzeń, czego potwierdzenie stanowi odpowiednia ilość zawieranych umów. Innymi słowy, istnienie stawek akceptowanych w obrocie stanowi zazwyczaj poważny argument za zatwierdzeniem tabel opartych na takich stawkach.

W przypadku tabel przedłożonych przez Wnioskodawcę istnieją jednak wątpliwości znacznie poważniejsze niż te, które odnoszą się do zasadności proponowanych stawek. Chodzi generalnie o rację bytu wykonywania przez Wnioskodawcę zbiorowego zarządu a więc i tabel wynagrodzeń – w odniesieniu do pól eksploatacji objętych wnioskiem. Należy pamiętać, że zbiorowy zarząd prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi nie jest ani jedynym, ani nawet podstawowym sposobem wykonywania tych praw. Są one rodzajem indywidualnych praw podmiotowych, swoistą własnością (intelektualną), powstają na rzecz twórców i co do zasady przez nich są wykonywane. Zbiorowe zarządzanie jest więc potrzebne w odniesieniu do tych tylko kategorii utworów lub sposobów ich eksploatacji w przypadku których pojedynczy twórca nie jest w stanie skutecznie wykonywać swoich praw.

Definicja pojęcia organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi „w rozumieniu ustawy” zawarta w art. 104 ust.1 pkt. 2 u.p.a. jako statutowe zadanie tych organizacji wskazuje „zbiorowe zarządzanie i ochronę powierzonych im praw”. Wymagane przez art. 104 ust. 2 pkt. 2 u.p.a. zezwolenie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na podjęcie przez organizację zbiorowego zarządzania działalności określonej w ustawie w żadnym razie nie może zastąpić powierzenia praw organizacji przez samych twórców, chyba że ustawa wprowadzi przymus zbiorowego zarządu w zakresie objętym zezwoleniem.

Obserwacja rezultatów procesu udzielania zezwoleń na zbiorowy zarząd pod rządami u.p.a. dowodzi, że wykazywano pod tym względem znaczny liberalizm, udzielając licznym organizacjom zbiorowego zarządzania zezwoleń na zbiorowy zarząd zgodnie z wnioskami zainteresowanych organizacji, także w odniesieniu do pól eksploatacji lub utworów, co do których brak było cywilnoprawnych podstaw do wykonywania zbiorowego zarządu. W rezultacie administracyjnoprawne zezwolenia na zbiorowy zarząd i zakresy praw wnoszonych przez twórców w zarząd danej organizacji (tzw. repertuary) niejednokrotnie całkowicie się rozchodzą.

Zakres zezwolenia Polskiej Książki na zbiorowe zarządzanie ogranicza się do praw wydawców w odniesieniu do utworów literackich, naukowych, publicystycznych i encyklopedycznych (por. decyzja MKiDN z 10.03.2003 r., DP.WPA 024/509/02, Obw. MKiDN z dnia 26 marca 2009 r., MP Nr 21, poz. 270). W praktyce wydawcy sami eksploatują wskazane kategorie utworów w tym w zakresie ewentualnych licencji na rzecz innych wydawców. Brak zatem podstaw faktycznych, jak i argumentów prawnych uzasadniających potrzebę powierzenia praw wydawców w tym zakresie jakiegokolwiek organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Potwierdza to okoliczność, że przez okres ponad 10 lat obowiązywania zezwolenia Wnioskodawca nie zawarł żadnej umowy z użytkownikiem.

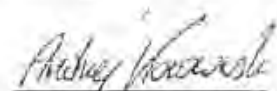
Z powyższego wynika, że Wnioskodawca faktycznie nie prowadzi zbiorowego zarządzania na polu eksploatacji objętym wnioskiem, a co za tym idzie nie jest w stanie udowodnić, powołując się na dotychczasowy dorobek w tym zakresie, iż wnioskowane tabele spełniają kryteria ustawowe. Reasumując, Wnioskodawca nie udowodnił, że przedłożone z wnioskiem tabele spełniają kryteria ustawowe.

W zakresie kosztów postępowania:

O kosztach postępowania ZOKPA orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. oraz art. 110¹ ust. 3 PrAut, ustalając iż Wnioskodawca i Uczestnicy ponoszą we własnym zakresie koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Uwzględniając cel postępowania oraz fakt, iż o jego prowadzeniu decyduje przede wszystkim interes publiczny jakim jest uporządkowanie relacji pomiędzy twórcami i podmiotami praw pokrewnych a użytkownikami tych praw i oparcie tych relacji na przejrzystych, stabilnych i uwzględniających interesy wszystkich zainteresowanych oraz realia rynkowe zasadach, a temu przede wszystkim służy postępowanie o zatwierdzanie tabel wynagrodzeń za korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych –ZOKPA nie znalazł przesłanek dla wzajemnego obciążania stron kosztami postępowania, uznając w istocie, iż żadna z nich nie jest, w sensie *stricto*, stroną przegrywającą.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.

Rafał M. Sarbiński

Andrzej Kaczorowski

Grzegorz Rybicki

Marek Bukowski

Andrzej Podrzywałow